

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 5. europaudvalgsmøde

Dato: torsdag den 4. november 2021

Tidspunkt: kl. 12.30

Sted: vær. 2-133

Til stede: Jens Joel (S), Anne Valentina Berthelsen (SF), Søren Søndergaard (EL), Christoffer Aagaard Melson (V), Kim Valentin (V), Alex Ahrendt-sen (DF) og Katarina Ammitzbøll (KF).

Desuden deltog: Finansminister Nicolai Wammen, forsvarsminister Trine Bramsen og erhvervsminister Simon Kollerup

Søren Søndergaard fungerede som formand under hele mødet.

L Punkt 1. Meddelelser fra formanden

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

- L Punkt 2. Udvalgets behandling af udtalelser om følgende to sager i "klar til 55-pakken"**
- a) Udtalelse fra Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget om Kommissionens forslag om revision af kvotehandelsdirektivet**
KOM (2021) 0551 – Bilag 3 (udtalelse fra Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget)
- b) Udtalelse fra Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget og Skatteudvalget om Kommissionens forslag om en CO2-grænsetilpasningsmekanisme**
KOM (2021) 0564 – Bilag 3 (udtalelse fra Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget og Skatteudvalget)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

Punkt 3. Modtagelse af deputation fra Forbrugerrådet Tænk og Dansk Erhverv vedr. forordningsforslaget om et indre marked for digitale tjenester (DSA)

KOM (2020) 0825 – Bilag 7 (henvendelse af 19/8-21 fra Dansk Erhverv)

KOM (2020) 0825 – Bilag 14 (henvendelse af 2/11-21 fra Forbrugerrådet Tænk)

Forbrugerrådet Tænk

Politisk chef Helle Agerdal Olsen

Chefjurist Anette Høyrup

Dansk Erhverv

Chefkonsulent Betina Schiønning

Helle Agerdal Olsen: Vi er her i dag for at understrege vigtigheden af, at regeringens mandat til forhandlingerne om DSA'en (forordningen om digitale tjenester) indeholder tilstrækkelig forbrugerbeskyttelse. Vi noterer os med tilfredshed, at regeringen lader til at have inkluderet dette hensyn i det fornyede forhandlingsoplæg, som erhvervsministeren vil forelægge for udvalget senere i dag. Det er en god udvikling i forhold til det foreløbige forhandlingsoplæg, som ministeren forlagde i maj.

Vi vil fremføre vigtigheden af, at man pålægger onlineplatforme et direkte ansvar for at beskytte forbrugerne i henhold til den generelle forbrugerlovgivning, herunder når det gælder mangler og produktskader. Det kan man gøre i DSA'ens artikel 5, så det bliver bindende.

Vi kan se, at danskerne i stigende grad handler online, især på internationale online handelsplatforme, som giver sælgere fra tredjelande adgang til EU-forbrugere. Vi ser, at farlige produkter fra bl.a. tredjelande finder vej til forbrugerne, fordi platformene i dag ikke er underlagt de samme regler som andre importører. Platformene har ikke et ansvar for at sikre, at EU-lovgivningen er overholdt. På den måde skades konkurrencen, og forbrugersikkerheden trædes under fode. Det mener vi ikke kan fortsætte.

I 2020 offentliggjorde Forbrugerrådet Tænk i samarbejde med en række europæiske forbrugerorganisationer resultatet af en test, hvor vi havde indkøbt og testet 250 forskellige produkter fra onlinemarkedspladser såsom Wish og Amazon. Det viste sig, at 66 pct. af de testede produkter fejlede, enten elektrisk, fysisk eller med hensyn til kemisk sikkerhed. Mange af fejlene var ret alvorlige og kunne være til fare for forbrugerne. Som eksempel kan nævnes en røgalarm, som ikke kunne opfatte røg.

Vi står her sammen med Dansk Erhverv, fordi vi ikke mener, at erhvervet eller forbrugerne kan være tjent med, at internationale platforme – som i forvejen har en masse fordele på markedet – også i denne henseende får særstatus og fritages for ansvar. Vi ved, at det optager forbrugerne: 95 pct. af forbrugerne mener, at onlineplatforme bør være ansvarlige for de produkter, der gøres tilgængelige, og at de skal være sikre. Vi har udført en tilsvarende undersøgelse, som viste, at hele 98 pct. af forbrugerne mener, at man burde kunne henvende sig direkte til den platform, man har handlet med, uanset hvilket problem man oplever efter sit køb.

Vi ved desuden, at onlinehandel vil vokse i fremtiden og vil skabe vækst for danske og europæiske virksomheder. Netop derfor er det så utrolig afgørende for forbrugernes tillid og tryghed.

Vi vil derfor opfordre udvalget til at sikre, at Danmark i forhandlingerne om DSA'en lægger vægt på, at online platforme pålægges et direkte ansvar for at overholde forbrugerlovgivningen, herunder importøransvaret på lige fod med fysisk importør, når de formidler eller sælger produkter fra tredjelande til europæiske forbrugere.

Som sagt noterer vi os med tilfredshed, at regeringen lader til at have inkluderet dette i det fornylede forhandlingsoplæg, og vi er af den opfattelse, at det er et helt centralt element af det mandat, som ministeren skal sendes til forhandlingerne med.

Betina Schiønning: I Dansk Erhverv er vi ligesom Forbrugerrådet Tænk glade for, at regeringen nu vil arbejde hårdt for, at onlinemarkedspladser som f.eks. Amazon, Wish, Alibaba og LightInTheBox ligestilles med importører, når de formidler et produkt fra en sælger i et tredjeland til en forbruger i EU.

Grunden til, at vi går så meget op denne sag, er, at Kommissionens forslag til DSA'en – som det ligger lige nu – risikerer at undergrave den produktregulering, som man i EU har finpudset i løbet af årtier – både på europæisk niveau og i de enkelte medlemsstater. Man har skabt et finmasket sikkerhedsnet af regler, som virksomheder i leverandørkæderne er forpligtet til at efterleve. Det er selvfølgelig for at beskytte forbrugerne i EU og for at sikre fair vilkår for de virksomheder, der overholder de gældende EU-regler.

I EU er det anslået 90 pct. af kontrollen af produkter og dokumenter, som først og fremmest sker hos virksomhederne. Det er ikke EU-systemets myndigheder, der kontrollerer produkterne eller emballagerne. Myndighederne fortager stikprøver og griber ind, hvis brodne kar vælger at se bort fra lov og sikkerhed. De danske myndigheder gør et virkelig godt stykke arbejde, men de har ikke ressourcer til at kontrollere alle containere, der kommer til havnene, eller alle de pakker, der kommer til lufthavnene. Og det skal de heller ikke.

Som erhvervsorganisation for ansvarlige virksomheder er vi helt enige med Forbrugerrådet Tænk i, at virksomheden, som tjener pengene på produkterne, skal sikre, at de er lovlige, før forbrugeren får adgang til at købe dem. For så vidt angår produkter fra tredjelande betyder det helt konkret, at virksomhederne, som gerne vil importere og sælge de varer, har pligt til at sikre sig, at sælgerne og fabrikanterne i tredjelandsene har styr på deres processer, styr på deres produkter og styr på deres emballager. Det er den forudgående kontrol, som er helt central for importørerne, og den er helt central for, at vi kan opretholde det grundlæggende princip om, at varer ikke bliver bragt i omsætning i EU, medmindre de overholder lovgivningen.

Før internettet og onlinemarkedspladsernes fremkomst var det selvsagt også muligt for en forbruger at komme i besiddelse af produkter fra tredjelande, som ikke nødvendigvis overholdt EU-lovgivningen. Det kunne ske ved, at man tog på ferie til et tredjeland, f.eks. Thailand eller Kina, og tog produkter med hjem i kufferten. Efter man havde fået internetadgang, kunne man måske også finde frem til en tredjelandssælgers hjemmeside selv og arrangere en eller anden transport hjem til EU. Det så man igennem fingrene med i reguleringen, fordi der reelt var tale om privat import: For-

brugeren foranstaltede selv alt arbejdet med at få produkterne hjem, og det drejede sig selvsagt om ganske få produkter.

Nu er situationen en anden, og vi har på godt og ondt været igennem en digital revolution – mest godt, fordi det har givet en masse mennesker mange flere muligheder. Men det private importhul er faktisk det, som online markedspladserne har udnyttet og placeret deres forretningsmodel i. De tjener rigtig mange penge på at lette forbrugernes adgang til sælgere i alle dele af verden.

Hvis du spørger disse markedspladser – Amazon, Wish, Alibaba – hvilken rolle de selv synes, de spiller i leverance af produkter, siger de: Ingen. De er bare formidlere. De letter sådan set bare forbrugernes adgang til at gøre det, de altid har haft mulighed for: at rejse ud i verden og hente produkter hjem eller finde en eller anden hjemmeside et sted i verden, hvorfra de kan bestille noget.

Men spørger I os, er onlinemarkedspladserne i de situationer, vi taler om, lige så meget importører som den virksomhed, der tager produkterne hjem fra f.eks. Kina i en container og på den måde forbinder forbrugerne med sælgere i Kina. Den eneste forskel er, at forbindelsen skabes fysisk med fragten for importøren og digitalt via onlinemarkedspladsen, hvad enten produkterne pakkes enkeltvis og sendes med fly eller samles i en container på et skib.

I en digitaliseret verden med global handel giver det simpelt hen ikke mening, at den ene forretningsmodel – de fysiske importører – skal stå med ansvaret for at sikre, at produkterne er lovlige forud for salget, samt ansvaret for – hvis der alligevel skulle være noget galt, og forbrugerne kommer til skade, mens den anden forretningsmodel er helt ansvarsfritaget. Og med Kommissionens forslag lægger man op til at ansvarsfritage dem, så de kun har pligt til at fjerne produkterne, hvis nogle finder ud af, at de er ulovlige. Her tænker vi primært på myndighederne, og det er en ganske lille del af de ulovlige produkter, som myndighederne opfanger – af gode grunde.

I den perfekte verden var onlinemarkedspladserne allerede blevet underlagt omfattende regulering og ligestillet med fysiske importører i henhold til miljølovgivningen, produktlovgivningen og i alle andre lovmæssige henseender. Men det er altså ikke sket, og under arbejdet med DSA'en har vi nu mulighed for at gøre det effektivt og sikre, at onlinemarkedspladser ikke i al fremtid skal være undtaget for den regulering, som vi har for produkter og emballager.

Det er på den baggrund, vi er så glade for at se, at regeringen nu – med støtte fra et flertal af Folketingets partier – har fremlagt et revideret forhandlingsoplæg, som viser, at man vil arbejde hårdt for at få rettet op på ubalancen i reguleringen og for, at online markedspladserne bliver lige så ansvarlige som fysiske importører, når de formidler produkter fra sælgere i tredjelande til forbrugere i EU.

Anette Høyrup: Overordnet set er vi rigtig glade for, at forhandlingsoplægget har flyttet sig i en positiv retning. Det er så vigtigt at sikre forbrugernes grundlæggende rettigheder – de nævnes også i DSA'en, som den ligger i dag, men det er en undtagelse. Hovedreglen er, at platformene er ansvarsfrie. Vi skal med forhandlingsoplægget sikre, at hovedreglen i stedet bliver, at platformene er direkte ansvarlige for at sikre forbrugernes rettigheder, herunder følge reglerne for produktsikkerhed.

Derfor blev vi lidt bekymrede, da vi så, at ansvaret – selv om det er blevet bredere – kun skulle nævnes i en præambel, for præambelen er jo ikke bindende. I dag står der rigtig mange fine ting i

præambelen til DSA'en, men hvis man kigger på teksten, på ordlyden, er platformene ikke bundet og har som udgangspunkt ikke direkte ansvar for at sikre forbrugerrettighederne. Det står kun nede i en undtagelse. Det er lidt teknisk, men pointen er, at I skal sikre jer, at ministeren mener, at platformenes forpligtelse fremover skal være bindende og gælde for alle forbrugerrettigheder og grundlæggende rettigheder.

Kim Valentin: Venstre er vi meget enige i de anførte punkter. Jeg skal blot sige, at forhandlingsoplægget – selv om det har flyttet sig – jo ingen sikkerhed giver for, at man opnår netop den beskyttelse af forbrugeren. Derfor har Venstre bedt om at få lagt afgørende vægt på det med produktansvaret, og vi ved endnu ikke, om ministeren har taget det med. Men hvis ikke der står »afgørende vægt«, må jeg meddele ministeren, at vi ikke kan støtte forhandlingsoplægget.

Det er helt afgørende for os, at man ikke kommer hjem med et resultat, der åbner op for unfair konkurrencevilkår. Der er ikke lige vilkår for fysiske og online handelsplatforme. Jeg ville bare lige præcisere det. Der er i øvrigt en masse andre dele af DSA'en, som efter vores mening burde blive arbejdet bedre igennem – for at sige det lige ud – inden den bliver til lov, men det er noget andet. Det vigtigste er det med ansvaret.

Søren Søndergaard: Enhedslisten har samme position som Venstre.

Katarina Ammitzbøll: Tak til Dansk Erhverv for et godt oprids af problematikken. Det sætter vi meget stor pris på. Vi ligger helt på linje med Enhedslisten og Venstre, når det gælder produktansvar. Det er afgørende, at der er produktansvar, og at platformene sidestilles med importørerne.

Skal delen omkring reklamationsadgang præciseres i forhandlingsoplægget? Der står, at man altid skal have en form for forankring med en EU-aktør, selv om man er formidler mellem tredjelande.

Anette Høyrup: Det er et rigtig godt spørgsmål. Det er præciseret i forhandlingsoplægget, at en platform er ansvarlig. Uanset om man sidder i et tredjeland eller Europa, skal man have en europæisk repræsentant, der kan rettes krav til, som man kan komme i kontakt med, og som kan have ansvar. Når platformene skal være ansvarlige for dette, gælder det også reklamationsretten. Man skal ikke finde en sælger i Kina for at gøre sine mangelskrav gældende. Så der er taget højde for forbrugerrettigheder generelt – vi skal bare sikre, at regeringen ikke kun lægger op til, at det kommer til at stå i præambelen, men at det bliver bindende.

Betina Schiønning: Vi er her i dag for at give vores fælles input til det, der handler om importøransvaret og handlen fra tredjelande. Dansk Erhverv mener, at onlinemarkedspladsen – når en forbruger bliver forbundet med en sælger i tredjeland – skal stå fuldt og helt på mål for alt, hvad forbrugeren må have ret til, og alt, hvad markedsovervågningsmyndighederne må have af ærinder at udøve. Men når vi taler om produkter, som bliver formidlet inden for EU – altså produkter, som er bragt lovligt i omsætning i EU – mener vi, at det skal være muligt at tage et gyldigt formidlerforbehold efter de allerede gældende regler.

I dag har vi alene talt om produkter, som kommer fra tredjelande til europæiske forbrugere, uden nogen reelt er ansvarlige. Myndighedsrepræsentanten eller EU-repræsentanten, som der er blevet lagt op til, er heller ikke reelt ansvarlig.

Den fungerende formand: Tusind tak, fordi I mødte frem. Det er jo god timing, når nu vi skal behandle emnet senere på mødet, og jeres input vil selvfølgelig indgå i diskussionen.

Punkt 4. Rådsmøde (økonomi og finans – budget) den 12. november 2021

EUU alm. del (20211) – Bilag 47 (kommenteret dagsorden)

Finansministeren: Jeg forelagde som bekendt EU's 2022-budget til forhandlingsoplæg d. 8. juli 2021. Derudover gav jeg udvalget en orientering om seneste status over forhandlingerne den 2. september. Den 12. oktober præsenterede Kommissionen et ændringsbrev til det oprindelige budgetforslag.

Ændringsbrevet skal ses som led i en fast årlig praksis, hvor Kommissionen på baggrund af nye informationer justerer budgetforslaget.

1. Kommissionens ændringsbrev nr. 1 til Kommissionens forslag til EU's budget for 2022

– *Politisk drøftelse*

KOM (2021) 0642

Rådsmøde 3824 – Bilag 1 (sammenotat)

Finansministeren: Kommissionens ændringsbrev indebærer et samlet forpligtelsesniveau på ca. 169 mia. euro og et betalingsniveau på ca. 171 mia. euro. Det er en opjustering på ca. 1,2 mia. euro i både forpligtelser og betalinger i forhold til Kommissionens oprindelige budgetforslag. Stigningen er hovedsageligt en konsekvens af den opdaterede profil for udmøntning af brexit-reserven, der følger den endelige aftale mellem Rådet og Europa-Parlamentet. Det betyder, at en del af udbetalingen i 2021 udskydes til 2022.

Derudover foreslår Kommissionen at nedjustere betalingerne til programmet for et digitalt Europa (DIGITAL) med 216 mio. euro på grund af den sene vedtagelse af retsakten.

Kommissionen foreslår også at opjustere betalingsniveauet til humanitær bistand med 265 mio. euro målrettet flygtninge i Tyrkiet. Det er den afledte effekt af ændringsbudget 5 til 2021-budgettet, som jeg forelagde for udvalget d. 2. september 2021.

Derudover foreslår Kommissionen at øge forpligtelsesniveauet under førtiltrædelsesbistanden til Tyrkiet med 71 mio. euro ligeledes med henblik på håndtering af flygtningesituationen.

Kommissionen foreslår desuden en justering af bevillingerne til en række decentrale agenturer. Det gælder f.eks. en opjustering af midlerne til lægemiddelagenturet (EMA) med 14 mio. euro og en nedjustering af midlerne til it-agenturet (eu-LISA) med 13 mio. euro.

Vanen tro opdaterer Kommissionen også udgiftsniveauet til den direkte landbrugsstøtte baseret på opdaterede data og det justerede retsgrundlag. Opdateringen af landbrugsstøtten indebærer en stigning på 70 mio. euro i forpligtelser og betalinger.

På administrationsområdet foreslår Kommissionen bl.a. fremover at bogføre Storbritanniens pensionsbetalinger som formålsbestemte indtægter på udgiftssiden frem for at opføre det som en del af indtægtsgrundlaget.

Endelig vedrører Kommissionens ændringsbrev nogle justeringer til EU-budgettets indtægtsside.

Forhandlingsituationen

Forhandlingerne er nu i den afsluttende fase. Både Rådet og Europa-Parlamentet har vedtaget deres positioner til EU-budgettet. Rådets position, som jeg tidligere har orienteret om, indebærer et samlet forpligtelsesniveau på ca. 168 mia. euro og et betalingsniveau på ca. 170 mia. euro. Det er ca. 1,4 mia. euro lavere for forpligtelser end i Kommissionens opdaterede forslag og ca. 0,7 mia. euro lavere for betalinger end i Kommissionens forslag. Rådspositionen modererer nogle af de meget store stigninger, som Kommissionen har lagt op til. Samtidig er der i rådspositionen stadig et solidt fokus på danske prioriteter inden for bl.a. forskning, klima, migration og digitalisering.

Europa-Parlamentet vedtog sin position d. 20. oktober. Den indebærer et samlet forpligtelsesniveau på ca. 171 mia. euro og et betalingsniveau på ca. 172 mia. euro. Sammenligner man med Rådets position, ligger Parlamentet 4,1 mia. euro højere i forpligtelser og 2,5 mia. euro højere i betalinger. Der er altså et godt stykke mellem Rådet og Europa-Parlamentet. Derfor bliver forhandlingerne heller ikke nemme. Hvis alt går efter bogen, kan Rådet blive enige med Europa-Parlamentet om en landingsbane i forbindelse med ecofinrådsmødet om budget næste fredag.

Regeringens holdning

Når det kommer til regeringens tilgang til budgetforhandlingerne, er der ingen slinger i valsen i forhold til det mandat, udvalget har givet. Vi følger med andre ord den traditionelle danske budgetansvarlige tilgang. Den linje indebærer, at vi skal tage højde for, at presset på de offentlige finanser er steget betydeligt som følge af den igangværende pandemi. Der er blevet pumpet historisk mange penge ud i de europæiske samfund – både i de nationale budgetter, EU's genopretningsfond og via EU-budgettet. Det er godt. Det har været nødvendigt for at holde hånden under de europæiske økonomier.

Men nu står vi også over for en situation, hvor der er behov for at begynde at konsolidere og foretage vanskelige prioriteringer. Det er situationen i de nationale budgetter, og det er situationen for EU-budgettet. Derfor bliver EU-budgettet nødt til at afspejle de rammer, som mange nationale budgetter i øjeblikket er underlagt. Det indebærer bl.a., at vi skal blive bedre til at prioritere og fokusere udgifterne på de områder, hvor en fælleseuropæisk indsats virkelig giver merværdi. Det gælder eksempelvis klima, digitalisering, migration og forskning. Derfor bliver vi også nødt til at moderere udgiftspresset, så vi sikrer en prioritering af moderne politikker, uden at vi unødigt belaster medlemslandenes offentlige finanser.

Covid-19-pandemien har samtidig understreget nødvendigheden af, at vi har luft nok i budgettet til at kunne håndtere uforudsete udgifter i løbet af året. Det gælder ikke kun udgifterne relateret til covid-19, men også til eksempelvis håndtering af migration. Vi må ikke sætte os selv i en situation, hvor vi ikke kan handle hurtigt på europæisk niveau, hvis en ny krise skulle opstå. Slet ikke, når nationale råderum er begrænsede. Vi mener derfor, at der er behov for en større margen op til udgiftslofterne, så EU langt hurtigere kan reagere, hvis der i løbet af året opstår uforudsete behov. Det er et udtryk for rettidig omhu.

Kim Valentin: Til sidst i sin tale anfører ministeren klogt nok, at der skal være en margen. Der er vi helt enige. Men kan ministeren komme nærmere ind på, hvor stor den skal være? Det fremgår ikke nogen steder.

Der står i samlenotatet, at Danmark lægger vægt på, at prioriteringen af EU-udgifter skal være på lige fod med nationale budgetprioriteringer, og at bevillinger til samhørighedspolitikken skal prioriteres. Hvad mener man med de formuleringer?

Når der står, at merudgifterne skal finansieres ved hjælp af omprioriteringer, hvad skal der så rent faktisk ske?

Resten af mine spørgsmål stiller jeg skriftligt.

Finansministeren: Helt overordnet kan man sige, at regeringen går ind til budgetforhandlingerne med en klar forventning om, at vi i fællesskab kan finde et godt kompromis. Det er vores arbejdshypotese. Hvis det set med danske øjne ikke lykkes, er vi parat til at stemme nej. Det er en væsentlig forudsætning, at de danske synspunkter bliver hørt – det gælder både for det samlede udgiftsloft og den større margen, men også for prioriteringen af klima, migration og forskning. Derfor lægger vi afgørende vægt på, at centrale danske hovedprioriteter imødekommes i et vist omfang.

For så vidt angår margen har vi ikke lagt os fast på et bestemt tal. Men vi er bekymrede over, at Europa-Parlamentets udspil nærmest går helt op til de øvre grænser, for det vil sige, at der er meget lidt at give af, skulle vi komme i en situation – det være sig covid-19, migration eller noget tredje – som vi ikke lige har forudset. Derfor synes vi, at det er vigtigt, at vi får mere luft end det, der tegner sig i Europa-Parlamentets position. Hvad den præcise landingsbane ender med at blive, er for tidligt at sige, men Parlamentets udspil vil indgå som en del af det samlede billede, når vi skal tage stilling. Det er således ikke enkelte forhold, der helt automatisk udløser et dansk nej. Mit udgangspunkt er, at jeg tror, vi kan finde hinanden, på trods af at det altid er vanskelige forhandlinger. Skulle vi mod forventning ende med at stå en i situation, hvor regeringen mener, at nej er det rigtige svar, vil vi tage kontakt til de partier, der har givet regeringen mandat i sagen.

Der bliver spurgt til, hvor der konkret kan findes besparelser. Først og fremmest er det vigtigt at sige – og det er også sådan, jeg opfatter Venstres tilgang – at det er muligt at finde besparelser i EU's budget, samtidig med at vi prioriterer områder som f.eks. migration og klima. Efter vores mening er der lagt op til nogle meget store stigninger for visse programmer – som er vigtige – og det er altså muligt at prioritere et område uden at forhøje bevillingerne helt så meget, som Kommissionen og Europa-Parlamentet lægger op til.

Det gælder f.eks. Frontex: Kommissionen har forslået en stigning i bevilling på 50 pct. og det på et tidspunkt, hvor Revisionsretten har udtalt skarp kritik af Frontex' effektivitet. Regeringen mener, at det bør være muligt at udnytte de allerede afsatte midler mere effektivt. I så fald vil vi se positivt på, at man tilføjer yderligere midler til Frontex, for det er en af de allervigtigste opgaver i EU. Men vi synes ikke, at det er en god idé bare lige at lægge 50 pct. oveni, uden at man – set med vores øjne – i tilstrækkelig grad har kigget på anbefalingerne om, hvordan man kan bruge pengene bedre og mere effektivt. Eller for at citere noget, som jeg ofte hører fra Venstres side: Flere penge er ikke altid løsningen, hvis pengene, der er der i forvejen, kan bruges bedre. Her mener jeg dog, at vi skal

gøre begge dele. Der er behov for flere penge, fordi Frontex er udfordret med sine opgaver, men der er også brug for, at pengene, som bliver afsat, bruges klogere, bedre og mere effektivt.

Der er andre steder, hvor man har lagt op til stigninger i budgettet på over 25 pct., f.eks. til Et Kreativt Europa, InvestEU og Erasmus+. Det er jo ikke, fordi det ikke er væsentlige områder, og det kan også være fornuftigt at tilføje flere midler. Men man kan godt lægge op til en mindre stigning, end Kommissionen har gjort i første omgang.

Kim Valentin: Jeg er glad for, at ministeren er bekendt med Venstres prioriteter. De væsentligste forskelle ligger i budgetkategorierne 1, 2 og 3, og især 1 og 2, som omhandler digital forandring og den grønne dagsorden. Der skal hives penge op af lommen til disse områder, og det er sådan set det, Europa-Parlamentet siger. Derfor bliver det nogle svære prioriteringer at gå til. Alene på samhørighed, resiliens og værdier er der en forskel på 1,4 mia. euro. Det er alligevel en pæn sum. På det indre marked, innovation og det digitale område ligger forskellen på 1,1 mia. euro – altså tredjedele af den samlede forskel. Hvad siger ministeren til de prioriteringer?

På den ene side vil man gerne til bordet med en grøn og digital dagsorden. På den anden side hører man ministeren sige, at de ikke skal komme igennem med de store stigninger. Det er derfor, jeg spørger, hvad margenen skal være, og hvor pengene skal findes henne. Man kan jo ikke hive dem ud af de andre budgetkategorier. De kan ikke hives ud af Frontex, hvilket jeg i øvrigt er enig med ministeren i – det er et vigtigt område, men det er jo ikke store summer. Derfor står det i min optik ikke helt klart, hvordan man egentlig vil gå til forhandlingen. Jeg er med på, at I gerne vil stemme nej, men jeg ved jo, at det kun sker i meget sjældne tilfælde – i virkeligheden aldrig i sådanne forhandlinger. Muligheden er der, men man finder jo en løsning, så derfor er prioriteringerne interessante.

Finansministeren: Jeg tror, Kim Valentin fortalte sig, da han sagde, at regeringen gerne ville stemme nej. Regeringen håber ikke på at komme i en situation, hvor vi skal stemme nej. Som sagt forventer vi, at forhandlingerne bliver hårde, men at man lander et kompromis, når kampene er kæmpet færdig. Det vil være i alles interesse. Der er selvfølgelig en mulighed for at stemme nej, hvis man ender et sted, som Danmark ikke kan stå inde for. I så fald vil regeringen på baggrund af tidligere drøftelser i Europaudvalget tage kontakt til de partier, som har støttet forhandlingsoplægget.

Hvor står vi med forhandlingerne? Vi har at gøre med et klassisk dilemma. Hvis man mener, at der skal være luft i margenerne, uden at der skal tilføres flere penge til EU-budgettet, må man gøre sig nogle prioriteringer. Her siger regeringen så, at Kommissionens forslag til øgede bevillinger – på poster, som er vigtige og klogt at prioritere højere – måske alligevel skal nedskaleres en smule. Det er også væsentligt, at prioriteringerne ikke strider imod de danske interesser.

For budgetkategori 1 lægger vi derfor vægt på, at der skal prioriteres midler til excellencebaseret forskning og digitalisering, da det er noget, som EU har brug for, og som man i Danmark er god til. For budgetkategori 2 lægger vi vægt på, at midlerne bidrager til en samlet reduktion i forhold til Kommissionens forslag. Men vi lægger samtidig vægt på, at midlerne prioriteres til den grønne omstilling samt dokumenterbare, omkostningseffektive resultater.

Vi har ikke en indstilling til, præcis hvor man skal skrue op og ned. Til gengæld har vi en overordnet tilgang om, at Kommissionen har foreslået for høje stigninger på visse udgiftsposter. Helt overordnet så vi jo gerne, at Rådet havde haft vilje til at gå længere på nogle af de tunge poster som f.eks. landbrugspolitikken eller strukturfondsmidler, inden forhandlingerne mellem Kommissionen og Parlamentet gik i gang. Her kunne man have foretaget sig skarpe prioriteringer, for så havde man ikke behøvet finde pengene andre steder. Danmark pressede også på for det på de områder, hvor det var muligt. Nu skal vi så finde et kompromis på den bane, der er lagt ud.

2. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

3. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 5. Kommissionens forslag til ændringsbudget nr. 6 til EU's budget for 2021

– *Vedtagelse*

EUU alm. del (20211) – Bilag 47 (kommenteret dagsorden)

KOM (2021) 0955 – Bilag 2 (samlenotat)

Finansministeren: Kommissionen foreslår samlet set at mobilisere ekstra 1.361 mio. euro i forpligtelser og 450 mio. euro i betalinger. Alle betalingerne finansieres ved omprioriteringer fra landdistriktsstøtten, og 888 mio. euro i forpligtelser findes ligeledes ved omprioriteringer samt de resterende midler under nødhjælpsinstrumentet. Kommissionens forslag til ændringsbudget 6 vedrører merudgifter relateret til tre ting:

1. Indkøb af 200 millioner covid-19-vaccinedoser, som skal doneres til lav- og mellemindkomstlande. Indkøbet beløber sig til i alt 1,3 mia. euro i forpligtelser og 450 mio. euro i betalinger.
2. Yderligere 58 mio. euro allokere til EU-civilbeskyttelsesmekanismen med henblik på at kunne udøve nødhjælp resten af året. Det skyldes det store træk på civilbeskyttelsesmekanismen som følge af evakueringer i Afghanistan og nødhjælp til Haiti på grund af jordskælv.
3. Flere små merudgifter i forbindelse med implementeringen af færdigforhandlede fiskeriaftaler med en række tredjelande.

Med forslaget er der altså en nettomerudgift på ca. 474 mio. euro i forpligtelser. Disse midler mobiliseres igennem fleksibilitetsinstrumentet, som ligger uden for udgiftslofterne. Flexibilitetsinstrumentet mobiliseres ligeledes i forbindelse med betalingerne, der dog modsvares fuldt ud af omprioriteringer under landdistriktsstøtten. Eftersom det alene er betalinger på EU-budgettets udgiftsside, der påvirker det danske EU-bidrag i det givne finansår, påvirker forslag til ændringsbudget 6 ikke det danske EU-bidrag negativt. Faktisk vil forslaget til ændringsbudget 6 isoleret medføre en mindre reduktion på 3,5 mio. kr., såfremt ændringsbudgettet vedtages i sin nuværende form. Det skyldes, at forslaget indebærer en teknisk justering af EU's indtægtskilde baseret på ikke-genanvendt plast.

Regeringen kan som udgangspunkt støtte Kommissionens forslag til ændringsbudget 6. Det er vigtigt med en fælles europæisk indsats på områder, hvor det virkelig giver en merværdi. Derfor er jeg tilfreds med, at ændringsbudgettet adresserer problemer med sundhedssituationen samt humanitære kriser og naturkatastrofer. Samtidig er jeg tilfreds med, at merudgifterne hovedsageligt findes gennem omprioriteringer inden for de eksisterende rammer. Regeringen vil derfor i den videre proces for ændringsbudgettet aktivt afsøge mulighederne for at finde yderligere omprioriteringer, så vi ikke bare sender regningen videre til skatteborgerne.

Jeg vil for god ordens skyld oplyse om, at der pågår en drøftelse med Kommissionen på teknisk niveau om nødhjælpsinstrumentets anvendelsesområde for donation af vacciner til tredjelande. Kommissionen har dog oplyst, at dette ligger inden for anvendelsesområdet.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

FO Punkt 6. Rådsmøde (økonomi og finans) den 9. november 2021

EUU alm. del (2021) – Bilag 47 (kommenteret dagsorden)

Finansministeren: Jeg forelægger sagen om en EU-standard for grønne obligationer til forhandlingsoplæg. De øvrige sager forelægges til orientering.

FO 1. Forslag til EU-standard for grønne obligationer

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2021) 0391

Rådsmøde 3822 – Økofin – Bilag 1 (samlenotat side 2)

Finansministeren: Forud for ecofinrådsmødet den 13. juli 2021 orienterede jeg om forordningsforslaget om en EU-standard for grønne obligationer (EuGB). Det vil sige obligationer, der finansierer miljømæssigt bæredygtige aktiviteter. Formandskabet har netop fremsendt første del af et kompromisforslag og kommer senere med anden del. Herefter er det muligt, at landene relativt hurtigt når til enighed på teknisk niveau. Derfor forelægger jeg nu sagen til forhandlingsoplæg i Europaudvalget.

EU-standarden har til formål at bidrage til den grønne omstilling ved at gøre det lettere at finansiere bæredygtige aktiviteter. Standarden kan benyttes af både private og offentlige udstedere, og den er frivillig at bruge.

En fælles standard vil gøre det nemt for investorer at identificere grønne obligationer, hvor kravene til at anvende midlerne til miljømæssigt bæredygtige aktiviteter er høje. Udstederne af grønne obligationer får en fast og forudsigelig ramme for at levere produkter af høj kvalitet. Standarden bygger på fire centrale elementer:

1. Hele obligationens provenu skal bruges til at finansiere aktiviteter, der lever op til EU-taksonomien – dvs. klassifikationssystemet, som fastsætter de tekniske krav for, hvad der er bæredygtigt, f.eks. hvad der er bæredygtigt byggeri.
2. Udstederen skal rapportere, hvordan provenuet for obligationen er blevet anvendt, samt hvilke effekter det har haft på klima og miljø.
3. Uafhængige eksterne konsulenter skal vurdere, om obligationen finansierer reelt bæredygtige aktiviteter både før udstedelsen og efter obligationens løbetid.
4. Der etableres et fælles EU-tilsyn med de eksterne konsulenter. De nationale tilsynsmyndigheder skal føre tilsyn med, at udstederne offentliggør de oplysninger, som standarden kræver. Dette system for tilsyn skal sikre markedets tillid til de eksterne vurderinger og standarder som helhed.

Standarden tager hensyn til det særlige ved offentlige udgifter. F.eks. kan en statsrevisor være konsulent, og det er bl.a. muligt at finansiere grønne subsidier igennem standarden.

FO Regeringen støtter en ambitiøs standard, der kan skabe et velfungerende marked for grønne obligationer og sikre flere investeringer i den grønne omstilling.

Regeringen lægger vægt på, at proventet for grønne obligationer skal finansiere aktiviteter, der følger EU-taksonomien. Det er samtidig centralt for regeringen, at standarden får et bredt optag i markedet.

Vi lægger derudover vægt på, at aktiviteter finansieret med en grøn obligation skal opfylde de samme krav i hele obligationens løbetid – helst de krav, som var gældende, da proventet blev brugt. Aktiviteterne skal dermed ikke leve op til strengere krav på et senere tidspunkt, hvis EU-taksonomien bliver opdateret. Det sker for at sikre forudsigelige rammer.

Kompromisforslaget fastholder generelt Kommissionens forslag og imødekommer i væsentlig grad regeringens prioriteter. Det er således de samme krav i hele obligationens løbetid. Og proventet skal finansiere aktiviteter, der følger EU-taksonomien.

Kompromisforslaget siger dog, at offentlige udstedere kan benytte en mindre del af proventet på aktiviteter, som lever op til taksonomien, men som ikke skal efterleve de konkrete tekniske krav, hvor en delegeret forordning præciserer taksonomien.

Vi vil arbejde for, at denne fleksibilitet bliver reduceret, eller at den ikke bliver udvidet, som nogle lande ønsker. Det skal sikre ensartede krav for private og offentlige udstedere.

Regeringen lægger vægt på, at standarden underbygges af et troværdigt tilsyn. Det kan hermed støttes, at der føres et effektivt og proportionalt fælles tilsyn med de eksterne konsulenter samt nationale tilsyn med udstederne. Det skaber tillid til standarden. Et kompromisforslag foreligger endnu ikke på denne del af forslaget.

Regeringen beder således om udvalgets mandat, så vi fra dansk side kan tilslutte os et samlet kompromisforslag på linje med de nævnte prioriteter, når situationen måtte tilsige, at det kan lade sig gøre.

Alex Ahrendtsen: Jeg vil gerne takke ministeren for en forholdsvis publikumsvenlig fremstilling af et virkelig kompliceret område. Jeg ved, at sekretariatet har gjort, hvad de kunne for at skrive det så enkelt som overhovedet muligt i materialet. Det er teknisk kompliceret; jeg har ganske enkelt svært ved at gennemskue følgerne af forslaget, og derfor kommer Dansk Folkeparti til at stemme nej til forhandlingsoplægget.

Kim Valentin: Venstre støtter forhandlingsoplægget. Grønne obligationer er faktisk i underskud på markedet, så derfor er det noget med at få dette til at virke så hurtigt som muligt. Taksonomien som bliver fremlagt her er sådan set fin nok. Regeringens forhandlingsoplæg er meget bredt og uden stærke formuleringer, men jeg tror også, at det handler om at have en fælles holdning til grønne obligationer og få det ud hurtigt.

Jeg er dog nervøs for, om det kommer til at være ens overalt i Europa. Kommer ministeren i forhandlingerne til at lægge meget vægt på det? Altså vil man bare kunne søge hen, hvor kontrollen med grønne obligationer er mest løs? I givet fald vil vi få udvandet begrebet, og det vil blive lagt ind som et risikoelement ved grønne obligationer, hvorefter renten helt automatisk vil stige. Det må helst ikke ske.

Finansministeren: Jeg tror, vi er mange, der kan blive enige om, at visionen med de grønne obligationer som sådan er enkel. Når man så kommer ned i teknikken bliver det meget komplekst, og det anerkender jeg. Dansk Folkepartis beslutning om ikke at støtte forhandlingsoplægget ærgrer mig, men jeg håber, at man vil kunne indtage en mere positiv holdning, når det har fået lov til at vise sit værd. Jeg forstod det ikke sådan, at Dansk Folkeparti af princip havde en negativ holdning til grønne obligationer, men at der var usikkerhedsmomenter i det foreliggende, som gjorde, at man ikke følte sig tryk ved at støtte forhandlingsoplægget på nuværende tidspunkt. Det er helt fair.

Venstre støtter forhandlingsoplægget, men bekymrer sig samtidig for, om der vil være lige vilkår for alle, altså om der vil være tilstrækkeligt tilsyn. Med forslaget bliver der lagt op til flere elementer af tilsyn, både nationalt og fælles, og jeg er enig med Kim Valentin i, at det er en afgørende forudsætning. For det første etableres et fælles EU-tilsyn i regi af Den Europæiske Værdipapir- og Markeds-tilsynsmyndighed (ESMA), som skal føre tilsyn med de eksterne konsulenter og bl.a. sikre, at de har valide metoder og processer for at vurdere, hvordan aktiviteter lever op til EU-standard. For det andet skal de nationale myndigheder, f.eks. Finanstilsynet i Danmark, føre tilsyn med, at aktører, der udsteder obligationer, har offentliggjort de oplysninger, som standarden kræver, f.eks. et faktaark om udstedelsen. Formandskabet har endnu ikke fremsendt et kompromisforslag på disse dele af Kommissionens forslag.

Regeringen kan støtte det foreslåede system for tilsyn, særlig fordi der sikres et tilsyn med de eksterne konsulenter, hvilket er afgørende for at skabe en pålidelig standard. Tilsynet vurderes desuden at være både proportionalt og effektivt. Vi vurderer, at det todelte tilsyn er vigtigt, og det skulle gerne medføre lige vilkår for alle.

Anne Valentina Berthelsen: Socialistisk Folkeparti kan støtte regeringens forhandlingsoplæg. Det lader dog til, at der er et enormt pres på for at fremme brugen af atomkraft i Europa. Denne indstilling deler Socialistisk Folkeparti ikke, men det forekommer ret sandsynligt, at det bliver mast ind i diskussionen om grønne obligationer. Vil regeringen med næb og klør kæmpe imod, at det bliver muligt at fremme atomkraft med grønne obligationer? Det er ret vigtigt, at Danmark indtager en position, der siger: Dette er ikke en vej, vi skal gå. Jeg vil gerne bede ministeren kommentere på det.

Katarina Ammitzbøll: Vi har tidligere haft lejlighed til at spørge ind til emnet, og da blev der udtrykt en bekymring for brugen og definitionen af »grøn«, som det følger af taksonomien. Der stod, at definitionen af en grøn obligation kunne blive justeret, men det har man fået ændret nu, så det ikke får betydning for den pågældende investering. Hvis kriterierne for, hvad en grøn obligation er, ikke er klare, kan man jo risikere, at det hele bliver noget kortsigtet og skaber usikkerhed.

For Det Konservative Folkeparti er det desuden vigtigt, at det ikke bliver dyrere eller mere kompliceret at optage boliglån. Det må ministeren gerne kommentere på.

Det Konservative Folkeparti støtter regeringens forhandlingsoplæg.

Søren Søndergaard: Hvis Enhedslisten nu vælger at støtte dette forhandlingsoplæg, kan ministeren så garantere, at der ikke gives betegnelsen grønne obligationer til noget, der finansierer atomkraft og gas?

Hvor lang er disse obligationers løbetid? Findes der en øvre grænse? Der er i sagens natur meget stor forskel på, om det er 10-årige obligationer, eller om man binder sig til gas i f.eks. 30 år, hvilket ville være en klimamæssig katastrofe. Jeg noterede mig, at ministeren sagde, at man – når først man havde sagt A – forpligtede sig til at fortsætte til B. Det vil sige, at man ikke kan ændre på betingelserne, når først man har udstedt obligationen. Så hænger man på den.

De to spørgsmål må vi have afklaret, hvis man tager klimadiskussionen seriøst.

Finansministeren: Regeringen støtter på ingen måde en inklusion af atomkraft og naturgas i taksonomien. Men det er korrekt, at der er et stigende pres fra nogle lande for, at atomkraft skal tænkes med. Den 13. juli 2021 havde vi en diskussion om det i Ecofin-rådet, og her gav jeg udtryk for, at Danmark ikke så atomkraft som noget, der skulle være med i taksonomien. Andre lande så anderledes på sagen.

Selv om jeg gerne ville kunne komme med en garanti for, at atomkraft eller for den sags skyld gas ikke kommer med i taksonomien, er jeg ikke i stand til det. Jeg kan kun sige, hvad Danmark vil arbejde for. Og jeg hører den holdning, som jeg tror, et stort flertal af Folketinget deler. Men nogle af de meget store lande har andre synspunkter, så det bliver en kamp, vi skal tage. Det ændrer dog ikke på, at regeringen arbejder imod naturgas og atomkraft i taksonomien.

For en god ordens skyld: Forslaget til EU-standard for grønne obligationer ændrer og afgør ikke, hvad der står i taksonomien – jeg tror heller ikke, det var det, Søren Søndergaard mente. Men Søren Søndergaard spørger, om jeg kan love, at taksonomien ikke bliver ændret, fordi den er grundlaget for obligationerne.

Der er ikke fastlagt en øvre grænse for længden på lån, men lånet skal efterleve krav om udstedelsestidspunkt i taksonomien. Der vil altså også være mulighed for lange løbetider, og i den forbindelse problematiserer Søren Søndergaard – som jeg forstår det – at man kan bruge de lån til at finansiere ting, som er mindre grønne end andre, over en meget lang årrække. Omvendt vil der være grønne obligationer, som Søren Søndergaard ville være glad for, som ikke ville kunne lade sig gøre med meget korte løbetider. Dermed er der forskellige hensyn, som vi må veje op mod hinanden.

Søren Søndergaard: Ministeren svarer fuldstændig klart, og jeg må jo nok erkende, at jeg havde forudset svaret. Nej, ministeren kan ikke love, at vi ikke får grønne obligationer med masser af atomkraft og gas. Oven i købet kan ministeren ikke love, at vi ikke får obligationer, der er bundet til atomkraft og gas årtier ude i fremtiden – det vil sige: som kan lægge en bombe under den grønne udvikling. Gas er et fossilt brændstof. Det er ikke en del af løsningen. Det er en del af problemet, og jo længere tid det bliver betragtet som en del af det sammensatte menukort, jo større vil udfordringen være med at få løst klimaproblemet. Og atomkraft: Jo, der er klimamæssige fordele, men når det gælder naturen, er det en helt anden sag.

Jeg vil godt dvæle ved, hvorfor ministeren kan svare så klart. Det er, fordi vi her i udvalget har været med til at fratage ministeren indflydelse. Europaudvalget har givet den indflydelse til nogle andre. Det synes jeg bare, vi skal være klar over. Det skete i 2019, da vi gav Kommissionen tilladelse til gennem en delegeret retsakt at kunne være med til at afgøre, hvad der er grønt. Dette skete imod Enhedslistens stemme – vi ville ikke være med til det, fordi vi ikke har tillid til, at Kommissio-

nen skal træffe den beslutning. Vi ønsker i stedet, at vi som parlamentarikere skal være med til at bestemme. Men der var desværre et flertal, som gav Kommissionen lov til at afgøre det gennem en delegeret retsakt. Og det er den delegerede retsakt, som de nu bruger til at afgøre, om taksonomien kommer til at omfatte atomkraft, gas og eventuelt andre vederstyggeligheder. Det har ministeren ganske rigtig ikke nogen indflydelse på. For hvis Kommissionen vedtager det, så er det sådan, og så kommer det til at danne grundlaget for de grønne obligationer.

Det vil sige, at vi kommer i en situation, hvor vi kan stemple obligationer som grønne, selv om de i virkeligheden enten er kulsorte eller endda til fare for natur og mennesker. Det er det, der er problemet her. Vi er nødt til at holde fast i, at nogle beslutninger om delegerede retsakter gør det vanskeligt for os på et senere tidspunkt at tage en politisk diskussion. Jeg tror egentlig, alle er enige i, at det ikke er særlig hensigtsmæssigt med atomkraft i såkaldte grønne obligationer. Men vi kan ikke støtte regeringens forhandlingsoplæg, da vi ikke ønsker at tage medansvar for noget, som kan få en alvorlig betydning for kampen for at forhindre klimakatastrofen.

Finansministeren: Bare for en god ordens skyld: I dag behandler vi reglerne for grønne obligationer. Som taksonomien ser ud i dag – altså de kriterier, man arbejder ud fra – er der hverken atomkraft eller gas med. Søren Søndergaard taler om en situation, hvor det kunne komme med. Og jeg kan ikke give en garanti for, at den situation ikke på et tidspunkt kan opstå. Men det, vi tager stilling til i dag, er ikke, hvorvidt man kan bruge betegnelsen grøn om atomkraft eller gas. Men Enhedslisten vælger så på baggrund af noget, der ikke er emnet i dag, at forhindre, at vi kan bruge grønne obligationer til at investere i rigtig mange gode grønne projekter. Det er jo et politisk valg, man kan tage. Men jeg synes ærligt talt, at det er rigtig ærgerligt, og det må man jo så tænke videre over, også hos Enhedslisten.

Vi er jo ikke uenige om, hvorvidt atomkraft eller gas skal kunne bruges fremadrettet. Men det handler om at få grønne obligationer til at muliggøre investeringer, så vi kan få en grøn omstilling af Europa. Og det er der i den grad behov for. Men så vælger man at sige nej, fordi der på et tidspunkt kan komme nogle ting ind, som man ikke bryder sig om, i stedet for at give mulighed for, at alt det, som man kan gøre nu, og som er en del af det, får lov at virke. Det er simpelt hen bare et eksempel på, at man når frem til forskellige konklusioner.

Søren Søndergaard: Det var meget smart af ministeren at stille det sådan op, at sagen om de grønne obligationer er helt konkret og her og nu, mens en ændring af taksonomien kun er rent teoretisk og ude i fremtiden. Men der foregår jo en diskussion om taksonomien lige nu. Kommissionen har lige nu åbnet op for, at gas og atomkraft kan komme ind i taksonomien, og det er lige nu, at 150 grønne organisationer har sendt et brev, hvori de advarer kraftigt imod, at det sker. Og lige netop i den situation vil man gå ned og diskutere grønne obligationer uden at rejse det spørgsmål.

Der er jo flere ting, man kunne gøre. Man kunne sige: Vi stemmer ja, men vi afventer lige ikrafttræden, til vi har set, hvordan taksonomien ender med at være. Eller: Vi forudsætter, at taksonomien ikke inkluderer atomkraft og gas. Eller: Vi forudsætter, at der bliver en diskussion i Rådet. For et vist antal medlemmer af Rådet kan jo ophæve en delegeret retsakt. Man kan trække Kommissionens kompetence tilbage.

Alle de ting kunne have være inkluderet i forhandlingsoplægget, hvis man ville kæmpe for det. Men det har man så valgt ikke at gøre, og derfor siger vi: Stillet over for den meget konkrete risiko for, at vi i løbet af ganske få måneder står med en taksonomi, der gør, at grønne obligationer kan bære en sort fremtid, råber vi altså vagt i gevær. Ministeren har helt ret i, at det afspejler en politisk holdning.

Finansministeren: I virkeligheden har vi jo ikke forskellige politiske holdninger til, om det er en god idé, at atomkraft og gas bliver en del af taksonomien. Vi har fuldstændig den samme holdning – bare så ingen sidder med et andet indtryk. Regeringen mener bare, at det, at nogle vil have nogle ting ind i taksonomien, ikke skal stå i vejen for, at vi kan skabe en masse gode grønne ting med grønne obligationer. Her ser vi så bare forskelligt på det.

Det er i øvrigt værd at bide mærke i, at Søren Søndergaard først fremstillede det, som om al indflydelse var lagt over til Kommissionen, mens der i anden omgang blev foretaget en lille og meget elegant retræte. For Rådet har jo faktisk lidt indflydelse i sagen. Hvis et kvalificeret flertal er imod Kommissionens delegerede retsakt, bliver det ikke til noget. Det er muligvis en vigtig oplysning at have med i denne debat.

Inden man gør dette til et stort ideologisk slagsmål, vil jeg sige, at der ingen tvivl er om, hvor Danmark stiller sig i denne sag – heller ikke blandt EU's finansministre. Da vi diskuterede emnet i juli, sagde jeg, at vi fra dansk side ikke så atomkraft som noget, der skulle med i taksonomien. Det gav ikke nødvendigvis anledning til længere julekort fra alle mine kolleger. Men det er vores holdning, det er Folketingets holdning, og det vil vi kæmpe for.

Den fungerende formand: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal mod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Enhedslisten har ytrret sig imod det.

2. Revision af EU's kapitalkravsregler (gennemførelse af Basel-anbefalinger mv.)

– *Drøftelse*

KOM (2021) 0663, KOM (2021) 0664, KOM (2021) 0665

EU-note (2021) – E 5 (EU-nyt om Basel III)

Rådsmøde 3822 – Økofin – Bilag 1 (samlenotat side 13)

Finansministeren: På ecofinrådsmødet vil Kommissionen præsentere sit forslag til ændring i EU's regler om kapitalkrav – en sag, som har meget høj prioritet for regeringen, og som jeg også ved har meget høj prioritet for Folketinget. Samlenotatet til udvalget redegør for de centrale dele af forslaget, herunder ting af stor betydning for Danmark. Selv om forslaget først kom den 27. oktober 2021, hvor der var frist for samlenotatet. Vi vil i den kommende tid analysere forslaget og udarbejde et grund- og nærhedsnotat, der redegør nærmere for forslaget og dets konsekvenser samt regeringens holdning til forslaget.

Forslaget gennemfører de seneste Baselanbefalinger om kapital- og likviditetskrav til kreditinstitutter, som blev besluttet efter den finansielle krise, hvor mange institutter havde undervurderet risici og derfor var sårbare, da krisen ramte. Nogle af anbefalingerne er allerede gennemført i EU og trådt i kraft, mens de seneste anbefalinger nu skal gennemføres.

Forslaget har stor betydning for rammevilkårene for danske penge- og realkreditinstitutter, og vi har fra dansk side i flere år gjort vores indflydelse gældende og søgt at påvirke, hvordan EU gennemfører anbefalingerne. Personligt har jeg også været meget engageret i sagen og har drøftet den med flere kommissærer og ministerkolleger, bl.a. fra Tyskland og Frankrig.

Et centralt element i forslaget er et kapitalgulv for kreditinstitutters, som ved hjælp af egne risikomodeller selv beregner deres kapitalkrav. Gulvet betyder, at kapitalkravet, som institutterne selv beregner, ikke kan blive mindre end 72,5 pct. af kapitalkravet beregnet efter en standardmetode, som er fastlagt i reguleringen. Forslaget indebærer, at kapitalgulvet gennemføres på en måde, som følger Baselanbefalingerne meget tæt.

Forslaget gennemfører også Baselanbefalinger om en revideret standardmetode, som bl.a. fastlægger kapitalkrav til boliglån og erhvervs lån. Der foreslås en midlertidig undtagelse fra den generelle standardmetode, når man beregner kapitalgulvet. Undtagelsen gælder boliglån med lav risiko og lån til virksomheder uden kreditvurdering, som hovedsagelig er banklån. Der er tale om særlige europæiske hensyn, hvor kapitalgulvet ellers vil indebære et betydeligt højere kapitalkrav. Indtil 2032 opnår disse lån et lavere kapitalkrav, såfremt lånene er af en tilstrækkelig god kvalitet. Og det indebærer et hensyn til danske penge- og realkreditinstitutter. Den midlertidige løsning kan forlænges efter forslag fra Kommissionen.

Forslaget gennemfører desuden Baselanbefalinger om kapitalkrav til kreditinstitutters beholdninger af aktier og obligationer og andre finansielle instrumenter. Kommissionen skønner, at forslaget vil indebære en stigning i kapitalkravet for EU-landenes kreditinstitutter på op til ca. 9 pct.

Effekterne af forslaget for danske penge- og realkreditinstitutters kapitalkrav kendes endnu ikke. Tidligere analyser har peget på en betydelig stigning i kapitalkravet for danske penge- og realkre-

ditinstitutter, som er blandt de højeste i EU, særligt som følge af kapitalgulvet. Det skyldes de danske institutters særlige karakteristika med udlån med generelt relativ lav risiko for tab, ikke mindst boliglån og erhvervslån i de danske institutter. De midlertidige løsninger for dels boliglån med lav risiko, dels lån til virksomheder uden kreditvurderinger kan dog i en periode mindske stigningen i kapitalkrav.

EU-forhandlingerne om forslaget bliver vanskelige for Danmark. Nogle lande ventes at lægge vægt på hensyn til særlige europæiske forhold ligesom os. Kommissionen og en række lande lægger omvendt vægt på, at EU holder sig tæt til Baselanbefalingerne. De mener også, at Danmark allerede har fået betydelige indrømmelser i det, der er lagt frem, og det bliver svært at holde fast i løsningerne og endnu sværere at få flere indrømmelser, hvis de lande får deres vilje.

Forslaget handler også om andre ting end gennemførelse af Baselanbefalingerne. Det gælder bl.a. øget integration af bæredygtighedsrisici, tilsyn af kreditinstitutters risikostyring og et krav om offentliggørelse af rapportering. Forslaget søger også at styrke proportionalitet i reglerne, det vil sige styrke hensynet i reglerne til små og ikkekomplekse institutter. Derudover harmoniseres rammer for regulering og tilsyn med filialer og banker hjemmehørende uden for EU.

Regeringen vil som nævnt i den kommende tid analysere forslaget og fastlægge en nærmere holdning til forslaget og tilgang til forhandlingerne i Rådet på baggrund af en samlet vurdering. Vi vil også søge at belyse de økonomiske konsekvenser af forslaget for Danmark. Regeringen støtter generelt løsninger, som i så høj grad som muligt anerkender danske forhold, herunder forretningsmodeller med påvist lav risiko som dansk realkredit.

Det er vores foreløbige vurdering, at den foreslåede tilgang til kapitalgulvet isoleret set ikke imødekommer os, men at behandlingen af boliglån med lav risiko og lån til virksomheder uden kreditvurdering indeholder positive elementer, der også ses som indrømmelser til Danmark, som dæmper effekterne af kapitalgulvet.

Vi vil gøre alt, hvad vi kan, for fortsat at fremme danske interesser i denne sag, og det er mit klare indtryk, at der er bred opbakning til i det danske Folketing.

Alex Ahrendtsen: Dette er på mange måder noget værre bøvl for Danmark for at sige det, som det er. Og det er en tilbagevendende problemstilling – nu er det Basel IV, vi er i gang med. Jeg har modtaget meget bekymrende henvendelser, hvor der bl.a. peges på, at det for det første vil forværre situationen for vores fine system herhjemme. For det andet vil det i værste fald koste Danmark helt op imod 16-18 mia. kr. om året. Kan regeringen muligvis have sovet lidt i timen i Bruxelles, eller er det, fordi der ingen vilje er til at imødekomme Danmark på dette ret så vigtige område?

Finansministeren: Det er rigtigt nok en sag, der både er bøvlet og har stået på i mange år. På den ene side har vi et ønske om med Baselreglerne at sørge for, at Europas banker og kreditinstitutter er solide og rustet til fremtidige udfordringer. Det er grundlæggende fornuftigt. Men på den anden side har vi i Danmark et helt unikt og utrolig velfungerende realkreditsystem. Vi bryder os ikke om, at det skal gå ud over dansk realkredit, at resten af Europa skal polstres til at kunne stå bedre imod kriserne, og det har været en kamp, som skiftende regeringer har kæmpet.

Alex Ahrendtsen spurgte, om det skyldtes, at regeringen har sovet i timen, eller at de andre lande har andre holdninger. Vi har på ingen måde sovet i timen. Tværtimod. Regeringen – og tidligere

regeringer – har brugt rigtig mange kræfter på det. Jeg har også engageret mig personligt med møder med flere af kommissærerne og europæiske kolleger. Embedsapparatet er i den grad også på bolden. Ingen lande har et system helt som vores, men for dem er der andre problematikker. På den baggrund har vi skabt alliancer for at presse på over for Kommissionen med det resultat, at vi har flyttet tingene i en retning, som tilgodeser Danmark i forhold til, hvordan det kunne have set ud.

Vi håber, at vi kan komme endnu videre, men jeg er nødt til at sige, at de indrømmelser, Danmark på nuværende tidspunkt har fået, af visse andre EU-lande samt Kommissionen bliver set som ret store. Nogle mener, at de er for store. Derfor er jeg ikke i stand til at love yderligere indrømmelser til Danmark – nogle vil mene, at man endog skal trække i den anden retning. Men jeg kan love, at vi vil kæmpe med næb og klør for danske interesser i denne sag. Det har vi gjort hele vejen igennem, og sådan skal det også være, for det er en meget vigtig sag for Danmark.

Det skal dog siges, at presset på Kommissionen for at foretage yderligere ændringer ikke bliver større, i takt med at vores allierede får løst nogle af deres problemer – for nu at udtrykke det diplomatisk.

Katarina Ammitzbøll: Denne sag er virkelig vanskelig. Vi skal ikke give mandat i dag, men det er vanskeligt, og det ser jo ud til at komme til at koste os dyrt, 0,6-0,8 pct. af vores bnp. Det er virkelig heftigt. Kan vi gøre noget for at presse imod, eller er det bare en dampromle, der er på vej mod os? Det svarer jo slet ikke til vores model og vores realkreditsystem herhjemme.

Søren Søndergaard: Jeg kan fuldstændig bekræfte, at både denne og tidligere regeringer har gjort meget for at kæmpe for realkredit, og at der absolut ikke har været sovet i timen. Men jeg kan også konstatere, at det var mest effektivt i starten, da der var mange, som trak på samme hammel – regeringen, Folketinget og europaparlamentsmedlemmerne, både i Parlamentet og i deres politiske grupper. Er det stadig en mulighed at kæmpe imod, og hvem koordinerer i givet fald den indsats? Såfremt processen ikke allerede er skredet for langt frem, tror jeg, det er afgørende, at nogen sætter sig for bordenden og koordinerer. Jeg husker, at europaparlamentsmedlemmer som f.eks. Bendt Bendtsen dengang ydede en stort indsats for at prøve at reducere de negative effekter for den danske realkredit. Kan ministeren kommentere på det?

Finansministeren: Forleden havde jeg lejlighed til at drøfte dette med Erhvervsudvalget. Det var et lukket samråd, så jeg skal ikke gå i detaljer, men blot sige, at jeg har et klart indtryk af, at dette er en sag, hvor der er fælles fodslag på tværs af de politiske linjer. Erhvervsudvalget har planlagt en rejse til Bruxelles i starten af næste år med henblik på at gøre det danske parlaments indflydelse gældende.

Det er en rigtig god idé, som Søren Søndergaard skitserer: på alle leder og kanter at prøve at påvirke processen. Jeg tager gerne initiativ til et møde med Folketingets partier og europaparlamentarikerne. Det bliver fortsat en lang kamp, men det er ikke afgjort endnu. Vi er oppe imod ganske mange andre med andre synspunkter end Danmark. Nogle af dem, som vi normalt regner blandt vores allierede, er meget Basel-tro – ikke for at genere Danmark, men de vil gerne stå fast om principperne om Basel og har ikke en – set med danske øjne – så konstruktiv tilgang, som de plejer at have, når det gælder vores problemstillinger. Det er med til at komplicere tingene.

Katarina Ammitzbøll spørger til tallene for, hvad det vil betyde for dansk økonomi. Jeg har også set forskellige estimater af det. Alle organisationer kan jo komme med bud, men Finansministeriet har endnu ikke verificeret nogen af dem. Det er ikke for at anfægte problemets alvor – det er blot for at hejse et flag og sige: Der er mange tal i cirkulation, og der foreligger endnu ikke beregninger fra officiel dansk side. Der findes også nogle i EU, som mener, at det samlet set kan have positive virkninger for EU-landene. Det er kompliceret stof, og vi har behov for at dykke dybere ned i det, før jeg har lyst til at komme med et bud på den økonomiske konsekvens af sagen.

Alex Ahrendtsen: Det lader til, at emnet ligger ministeren stærkt på sinde. Det er jeg glad for. Der til er det rart, at regeringens vagthund Enhedslisten også bakker synspunktet op. Det var jeg dog klar over.

Indtil videre har der været Basel I, Basel II, Basel III og nu Basel IV. Vi får nok også Basel V, før vi har løst problemet. Derfor tænkte jeg på, om ikke det var på tide at ændre strategi. Baselaftalen er god for mange lande, fordi den sikrer, at det ikke går så galt som i f.eks. USA. Den er imidlertid svær at forene med det danske system, så kunne man ikke gå efter en særlig protokol à la sommerhusprotokollen, som kan gøre det muligt at have vores særlige system i Danmark, uden at vi skal leve op til rammerne i Basel IV? Basel søger at skabe soliditet hos lande, hvor det ikke er så solidt, men det er det danske system, så det giver ikke mening at ødelægge det, bare fordi andre ikke har et lige så godt system.

Jeg synes egentlig, at Den Europæiske Union skylder os det. Hvert år hælder vi 25 mia. kr. i EU. De skiftende regeringer er så loyale. Vi implementerer stort set alt, hvad der kommer fra EU af både forordninger og direktiver i en grad, som man næste ikke kender i andre lande. Vil man overveje en sådan protokol, hvis man ikke allerede har gjort det? Hvad skal der til for at få det?

Kim Valentin: Der står i samlenotatet, at regeringen »støtter løsninger, hvor kapitalkrav afspejler den faktiske risiko på eksponeringer (risikofølsomhed), samt at danske penge- og realkreditinstitutter kan rummes i fælles og harmoniserede EU-regler.« Det er netop problemet. Med de nye regler vil vi blive straffet for, at danske realkreditselskaber og banker foretager supergode kreditvurderinger. Det er rigtigt, at kapitalkravene skal afspejle den faktiske risiko på eksponeringer – det skal man være god til, for her foretager man en kreditvurdering. Men at danske penge- og realkreditinstitutter skal kunne rummes i fælles harmoniserede EU-regler er jo netop problemet. Det kan det ikke. Vi er nødt til at arbejde sammen om at bevare realkreditsystemet. Det hører jeg sådan set også ministeren lægge op til. Ellers risikerer man, at det gode dræber det bedste.

Jeg kan godt forstå, at de andre EU-lande vil forbedre kreditprocedurene, og kapitalgulvet virker jo fantastisk, hvis man har en elendig kreditvurderingsprocedure. Men det har vi ikke i Danmark, og derfor bliver vi påvirket negativt. Kapitalkravet vil stige, hvilket koster penge, og det betyder, at renten stiger sammen med omkostningerne for boligejerne. Det er det, vi skal kæmpe imod. Vi risikerer også, at vi kommer til at skulle foretage os en masse lovmæssigt for at kompensere for det herhjemme, hvilket vi godt kan gøre jf. tidligere drøftelser, f.eks. ved at bløde op på nogle af vores lokale kapitalkrav.

Hvornår forventer ministeren, at grund- og nærhedsnotatet bliver oversendt? Det er afgørende for os at læse det, hvis der skal forelægges forhandlingsoplæg i næste uge.

Finansministeren: Der skal ikke forelægges forhandlingsoplæg om sagen i næste uge. Jeg forventer, at der kan gå måneder, før det sker. Grund- og nærhedsnotater vil blive sendt til udvalget inden for gældende frister.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige tak til alle her. Vi kunne godt have siddet og drillet hinanden lidt. Eller sagt: I skulle have gjort A. Eller sagt: Jamen, den tidligere regering gjorde ikke B. Men det er ikke ånden her. Ånden er, at vi i fællesskab – regeringen, Folketinget og Europa-Parlamentet – prøver at se, om vi kan fremme en så vigtig sag for Danmark. Det er en god oplevelse.

Alex Ahrendtsen spørger, om man kunne løse problemet ved at få indføjet en protokol. Udfordringen er, at danske realkreditinstitutter er kreditinstitutter i EU-lovgivningens forstand. Derfor gælder Basel også for dem, når der implementeres standarder i EU. Af den årsag mener regeringen, at den bedste måde at varetage Danmarks interesser på i denne sammenhæng er at påvirke forhandlingerne. De bliver svære og kommer til at tage tid. Også derfor er det dejligt med den opbakning, der er i lokalet, til at bakke op om arbejdet.

Alex Ahrendtsen: Skulle man ikke gøre som ræven og have to udgange? Eller altid have en plan B i tilfælde af, at plan A ikke fungerer. Er det ikke oplagt at have protokoludgangen i baghånden, hvis regeringens plan ikke lykkes? Det burde da kunne lade sig gøre at få en undtagelse.

Finansministeren: Jeg tror, det er meget vigtigt at bruge vores kræfter på at påvirke forhandlingerne. Der venter et slagsmål forude. Jeg tror også, at man fra EU's side vil arbejde for at få alle lande med. I øvrigt besluttet det med kvalificeret flertal, så vi kan ikke forhindre det, hvis nogen vil presse det ned over hovedet på os.

Trods alle vanskelighederne oplever jeg et stærkt ønske om at få Danmark med. Derfor tror jeg, at det vil være klogest, at vi forsøger at påvirke forhandlingsforløbet på alle leder og kanter. Forhåbentlig betyder det, at vi kan bevare de indrømmelser, vi har fået, og i bedste fald få yderligere. Jeg forestiller mig, at vi kommer til at vende tilbage til det ad et par omgange. Vi skal have koordineret på kryds og tværs, hvordan vi agerer bedst.

3. Evaluering af EU's økonomiske og finanspolitiske rammer

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2021) 0662

Rådsmøde 3822 – Økofin – Bilag 1 (samlenotat side 34)

Finansministeren: Ecofin-rådet skal have en indledende drøftelse af en evaluering af EU's finanspolitiske rammer. Kommissionen skal præsentere sin meddelelse af 19. oktober 2021. Det eventuelle forslag om tilpasning af reglerne ventes først fremlagt engang næste år.

Kommissionen finder, at de økonomiske og finanspolitiske regler i EU har bidraget til at korrigere og til at understøtte landenes indsats for at sikre en holdbar udvikling i underskud af gæld. Der peges da også på muligheder for forbedringer. Kommissionen finder det afgørende at sikre moderat offentlig gæld i alle lande for at fastholde gunstige finansieringsvilkår og forebygge markedsuro. Der skal således sikres gradvis, vedvarende og vækstvenlig gældsreduktion.

Der peges også på et behov for at sikre en god sammensætning af de offentlige finanser, hvor man prioriterer offentlige investeringer i bl.a. grøn og digital omstilling.

Kommissionen vurderer, at de finanspolitiske tiltag under pandemien har bidraget markant til at holde hånden under økonomien. Det understreger vigtigheden af at sikre råderum i gode tider, som kan udnyttes i dårlige tider.

Kommissionen vurderer, at man bør se på muligheder for enklere finanspolitiske rammer, stærkere nationalt ejerskab og bedre håndhævelse af reglerne. Meddelelsen peger desuden på vigtigheden af nationale finanspolitiske rammer og nationale uafhængige finanspolitiske råd.

Kommissionen siger ikke noget konkret om eventuelle kommende forslag om at ændre på de finanspolitiske rammer. Meddelelsen peger i stedet på de nævnte overordnede temaer og åbner for en offentlig debat.

Ecofin-rådet skal nu have en første drøftelse og kommer tilbage til sagen næste forår og sommer. Kommissionen vil senere tage stilling til de næste skridt. Landene har forskellige syn på de finanspolitiske rammer, men har generelt ikke fastlagt holdninger til eventuelle ændringer. Mange lande ventes dog at ønske simple rammer.

Regeringen finder det generelt vigtigt, at EU-landene fører økonomiske politikker, der sikrer grundlag for vækst, velfærd, beskæftigelse og grøn omstilling. Det gælder bl.a. om at fremme robuste økonomier og forebygge gældskrise samt skabe råderum for at understøtte økonomien under tilbageslag og muligheder for at gennemføre politiske prioriteter i relation til velfærd og grøn omstilling. Regeringen er åben for at drøfte forbedringer og reglerne og deres implementering, der kan fremme disse formål. Regeringen vil tage nærmere stilling til eventuelle udspil fra Kommissionen og vende tilbage til sagen i Europaudvalget, når de måtte foreligge.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Økonomisk genopretning: Implementering af genopretningsfaciliteten (RRF), rådsimplementerende beslutninger om EU-landenes genopretningsplaner og finansiering af genopretningsinstrumentet (NGEU)

– *Status/udveksling af synspunkter/vedtagelse*

KOM (2020) 0408

KOM (2020) 0408 – Bilag 9 (Danmarks genopretningsplan iht. EU's genopretningsfacilitet)

EU-note (2020) – E 34 (EU-note af 15/4-21 om det europæiske semester og genopretningsplanen)

Rådsmøde 3822 – Økofin – Bilag 1 (samlenotat side 43)

KOM (2020) 0408 – Spørgsmål 14 (spm, om, hvordan den formodede øgning i BNP i 2024 i DK er beregnet)

KOM (2020) 0408 – Spørgsmål 11 (spm. om genopretningsplanen fra Holland)

KOM (2020) 0408 – Spørgsmål 17 (spm. om Rådets behandling af den polske genopretningsplan)

KOM (2020) 0408 – Spørgsmål 10 (spm. om specifikke scorer for Estland, Finland og Rumænien)

KOM (2020) 0408 – Spørgsmål 15 (spm. om øget beskæftigelse i Danmark som følge af EU-landenes genopretningsplaner)

KOM (2020) 0408 – Spørgsmål 16 (spm. om, hvornår Kommissionen færdiggøre vurderingen af genopretningsplanerne for Polen, Ungarn og Sverige)

KOM (2020) 0408 – Spørgsmål 12 (spm., om, hvornår forudbetalingen af midler fra genopretningsfaciliteten vil finde sted)

KOM (2020) 0408 – Spørgsmål 13 (spm., om, hvornår Rådet offentliggør status for arbejdet med genopretningsfaciliteten og landenes genopretningsplaner)

EUU alm. del (2020) – Bilag 401 (udvalgsmødereferat side 1098, FO vedr. genopretningsfaciliteten forelagt EUU 16/6-20)

Finansministeren: Ecofin-rådet skal igen gøre status over arbejdet med den økonomiske genopretning i EU og genopretningsplanerne. Rådet har godkendt beslutningsforslag fra 22 lande. Der er ingen rådsbeslutninger på dette møde.

På det seneste ecofinrådsmøde understregede jeg igen behovet for efterlevelse af retsstatsprincippet, også i relation til genopretningsplanerne. Jeg sagde der, at der bør være en klar sammenhæng mellem retsstatsprincippet og udbetalingen af EU-midler. Jeg ser frem til en aktivering af retsstatsmekanismen snarest muligt.

Jeg sagde også, at Kommissionen bør vurdere de resterende planer grundigt og først komme med en positiv vurdering, når der er fulgt tilstrækkeligt op på alle relevante landeanbefalinger. Jeg gjorde det samtidig klart, at det var noget, vi så på med stor alvor – både fra regeringens og et flertal i Folketingets side.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

5. Udviklingen i energipriser

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2021) 0660

Rådsmøde 3822 – Økofin – Bilag 1 (samlenotat side 53)

Finansministeren: Ecofin-rådet skal også drøfte de stigende energipriser på baggrund af en meddelelse fra Kommissionen om årsager og mulige tiltag. Der er tale om et globalt fænomen, som har ramt Europa i særdeleshed og er højt på den europæiske dagsorden.

Kommissionen vurderer, at de stigende energipriser sandsynligvis er midlertidige og især skal ses i lyset af en øget global efterspørgsel i takt med genopretningen efter pandemien. Tiltag som EU-landene kan tage i brug, herunder af hensyn til de mest sårbare husholdninger omfatter f.eks. midlertidige og målrettede skatte- og afgiftslempelser eller økonomisk støtte.

Regeringen ser med alvor på situation og følger den tæt. De højere energipriser kan mærkes på den enkelte families varme-, gas- og elregning. Det gælder særligt de familier, der har sværest ved at finde midler til uforudsete og uforskyldte ekstraregninger. Derfor er regeringen også i gang med at undersøge, hvordan man bedst griber problemet med de stigende energipriser an.

Regeringen finder også, at udviklingerne må forventes at være midlertidige. Det er derfor vigtigt, at vi på EU-niveau ikke foretager strukturelle ændringer af de europæiske gas-, el- og CO₂-kvotemarkeder på baggrund af den aktuelle situation. Udviklingen håndteres bedst med målrettede nationale tiltag.

De stigende energipriser er primært drevet af udviklingen i prisen på fossile brændsler. Regeringen ser derfor den grønne omstilling som en væsentlig del af løsningen til de stigende energipriser – ikke som en del af problemet. De stigende priser må derfor ikke føre til, at den grønne omstilling bremses. Løsningerne er derimod, at den grønne omstilling accelereres – ikke kun i Danmark, men i hele Europa. Vi skal ganske enkelt blive mindre afhængige af fossile brændsler.

Det er også afgørende, at den aktuelle situation ikke afsporer EU's ambitiøse klimadagsorden og ambitionsniveauet i drøftelserne af Kommissionens Fit for 55-pakke, som danner grundlaget for EU's klimapolitik og grønne omstilling frem mod 2030.

Kim Valentin: Der er væsentlig usikkerhed for både den europæiske og danske økonomi. Dels fordi det er dyrt at være forbruger – f.eks. er prisen på benzin og diesel steget med mere end 40 pct. i løbet af det seneste år – dels fordi det kommer til at påvirke boligomkostninger. Det skaber inflation i samfundet, ikke så meget i Danmark indtil videre, men i Tyskland er inflationen steget alvorligt, lige i underkanten af 4 pct.

Der står i samlenotatet, at man vil holde øje med situationen, og at man – hvis der begynder at blive skabt usikkerhed for forbrugerne – vil træde ind med indsatsområder og virkemidler. Kan ministeren knytte nogle bemærkninger til det? Nu hører man, at det kan fremrykke grønne investeringer, og det er jo fint. Kan ministeren uddybe dette også?

Finansministeren: Vi ser på situationen med stor alvor. Der er ingen tvivl om, at stigende energipriser rammer særlig hårdt hos de familier, som har svært ved at finde midler til uforudsete og uforholdte ekstraregninger. Det gælder i øvrigt også mange af vores ældre. Derfor er regeringen i gang med at undersøge, hvordan man bedst griber problemet an. For yderligere vil jeg henvise til klima-, energi- og forsyningsministeren.

6. Rådskonklusioner om fremtiden for det europæiske semester

– *Godkendelse*

Rådsmøde 3822 – Økofin – Bilag 1 (samlenotat side 59)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Rådskonklusioner vedr. EU-statistikken

– *Godkendelse*

Rådsmøde 3822 – Økofin – Bilag 1 (samlenotat side 68)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

8. Internationale møder: Opfølgning på G20- og IMF-møder, 13.-14. oktober 2021

– *Information fra formandskabet og Kommissionen*

Rådsmøde 3822 – Økofin – Bilag 1 (samlenotat side 74)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

9. Revisionsrettens årsberetning om budgetgennemførelsen i 2020

– Præsentation

Rådsmøde 3822 – Økofin – Bilag 1 (samlenotat side 78)

Finansministeren: Det forventes, at Revisionsretten vil præsentere årsberetningen om gennemførelse af EU-budgettet for 2020. Årsberetningen blev offentliggjort den 26. oktober 2021, dagen inden fristen for samlenotat. Vi har derfor kun haft kort tid til at studere Revisionsrettens konklusioner.

Revisionsretten giver for 14. år i træk en positiv erklæring om regnskabernes rigtighed og konkluderer dermed, at regnskabet i al væsentlighed giver et retvisende billede af EU's indtægter samt finansielle stilling. Revisionsretten vurderer, at den mest sandsynlige overordnede fejlforekomst i 2020 var 2,7 pct. Det er samme fejlforekomst som i 2019.

Regeringen finder det stærkt utilfredsstillende, at Revisionsretten afgiver en negativ erklæring om de samlede betalinger. Når årsrapporten i de kommende måneder behandles i detaljen, vil vi derfor arbejde på at få identificeret, hvor der skal sættes ind for fremadrettet at nedbringe fejlraten.

Rådets henstilling til decharge ventes behandlet på ecofinrådsmødet i begyndelsen af næste år. Inden da vender jeg naturligvis tilbage til Europaudvalget med en uddybende gennemgang af sagen og med henblik på et forhandlingsoplæg.

Søren Søndergaard: Jeg er meget tilfreds med, at revisorerne har konstateret, at tallene er lagt rigtigt sammen. Alletiders. To og to er fire og ikke fem. Hvad de bagvedliggende transaktioner angår må vi til gengæld konstatere, at der ingen forbedring er sket i forhold til sidste år. Og sidste år da vi behandlede budgettet for 2019, fremgik det oven i købet, at det var gået lidt tilbage. Det vil sige, at der bliver fastholdt en tilbagegang, hvor vi blev lovet, at det nu ville gå i den rigtige retning. Selv om vi først skal have den egentlige diskussion næste år, kunne jeg godt tænke mig at høre ministerens umiddelbare reaktion på dette. Jeg synes, det er meget voldsomt.

Søren Søndergaard: Ministeren svarede ikke på spørgsmålet om den eksorbitant høje fejlrate i EU, der gør, at man nu – for jeg ved ikke hvor mange gange – ikke kan få en ren straffeattest på budgettet. Men det gør ikke noget. Jeg håber bare, at ministeren vil benytte tidsrummet fra nu og frem til, at vi skal give decharge, til at overveje, hvordan Danmark kan skrue op for sin kritik.

For problemet er jo, at Danmark har skruet ned for sin kritik. Engang stemte en række lande imod dechargen, og jeg mindes, at Danmark var med i hvert fald en enkelt gang. Derfra gik vi så over til at have en tro på det gode i mennesket og en tro på, at det nu ville gå fremad. Vi må jo så bare konstatere: Det har det ikke gjort.

Når vi skal diskutere dechargen efter jul, tror jeg, det kommer til at handle om, hvad vi kan gøre fra dansk side for presse på for nogle reelle ændringer. Hvis ministeren vil forberede sig på det og komme med nogle bud på det, er det ligegyldigt med svaret for nuværende.

Finansministeren: Beklager, at jeg ikke fik svaret første omgang. Den negative erklæring er på ingen måde tilfredsstillende, og vi vender tilbage til det. Men man skal overveje, hvordan man får mest indflydelse. Er det ved på forhånd at sige, at man stemmer imod? Eller er det ved at sige, at

man vil forbeholde sig retten til at stemme imod, men at man også vil indgå i – hvad man i udenrigspolitisk sammenhæng ville kalde en – kritisk dialog for at se, om man kan rykke noget og derefter vurdere, hvad der er bedst? For år tilbage stemte Danmark ganske rigtigt imod. I senere år er vi endt med at stemme for, efter vi i øvrigt har påvirket processen. Vi må tage stilling til, hvad der er klogest, når vi skal forelægge forhandlingsoplæg. I reglen er det godt at sidde i lokalet og påvirke tingene frem for at stå udenfor og sige, hvad man synes er galt.

10. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

11. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 7. Rådsmøde (udenrigsanliggender – forsvar) den 16. november 2021

Forsvarsministeren: Der afholdes styringsrådsmøde i EU's forsvarsagentur i forbindelse med det formelle rådsmøde for EU's forsvarsministre. Jeg forelægger rådsmødet i dag, da jeg deltager i et vigtigt militært arrangement i næste uge.

1. EU's træningsmissioner

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3826 – udenrigsanliggender – Bilag 1 (samlenotat)

Forsvarsministeren: På det kommende rådsmøde vil vi drøfte aktuelle anliggender og EU's militære træningsmissioner, og jeg forventer en kort drøftelse af den aktuelle sikkerhedspolitiske situation. Jeg vil fremhæve den alvorlige migrantsituation ved grænsen til Belarus og udtrykke støtte til de baltiske lande. Derudover forventer jeg at orientere om det nyligt udsendte danske fregatbidrag til Guineabugten. Vi koordinerer denne indsats med øvrige europæiske allierede i området, bl.a. Frankrig, Storbritannien, Spanien og Portugal.

På rådsmødet ventes også en drøftelse af militære træningsmissioner og af eventuelle forslag til mulige nye indsatser. Flere lande har for nylig udtrykt støtte til en ny militær EU-træningsmission i Ukraine. Det danske forsvar er til stede i Ukraine i rammen af Freds- og Stabiliseringsfonden, hvor vi især samarbejder med Storbritannien og bl.a. har udsendt rådgivere til det ukrainske forsvarsakademi og sponsoreret ukrainske studerende ved det baltiske forsvarsakademi i Estland.

Der ventes også fokus på EU-NATO-samarbejdet, som jeg drøftede med generalsekretær Jens Stoltenberg på vores møde i går. Vi var enige om, at EU ikke bør skabe strukturer, der duplikerer NATO. I stedet må vi have en klar rollefordeling mellem de to organisationer. Vi skal sikre, at vi udnytter hver organisations styrke, og at der ikke udføres de samme opgaver to gange. Fra dansk side støtter vi et styrket samarbejde mellem EU og NATO med det udgangspunkt.

Vi står over for et trusselbillede, der kræver, at alle institutioner er på banen og bruger deres forcer. Som jeg tidligere har sagt, har EU en afgørende rolle med hensyn til de nye trusler, bl.a. hybrid- og cybertrusler, hvor EU har reguleringsmekanismer. Der er desværre trusler nok til alle, og det kræver, at alle organisationer bruger hver deres force.

Søren Søndergaard: I samlenotatet fra Forsvarsministeriet om EU's træningsmissioner står der om Mali, at missionens formål er at bidrage til at

»genopbygge effektive og ansvarlige væbnede styrker i Mali, der er i stand til at varetage landets langsigtede sikkerhed og under civil myndighed at genoprette landets territoriale integritet. Missionen leverer bl.a. uddannelse til enheder i Malis væbnede styrker, bidrager til udviklingen af deres egen uddannelseskapacitet samt rådgiver de maliske myndigheder i forhold til reformer af hæren.«

Det lyder rigtig godt, men hvordan mener ministeren, at det går? Der står, at Danmark ikke deltager på grund af forbeholdet. Men med henblik på situationen i Mali kunne jeg hurtigt finde en anden

grund til, at Danmark ikke deltager. Hvad er ministerens vurdering? Kunne der være andre grunde til, at vi ikke deltager i øjeblikket og uddanner hæren i Mali, end at vi har et forsvarsforbehold?

Forsvarsministeren: Forsvarsforbeholdet er bestemt heller ikke mit primære argument for, at vi ikke deltager. Det er, at vi deltager i Takuba og MINUSMA, som er andre missioner. Men udviklingen i Mali lige nu er bekymrende. Vi ser med meget stor bekymring på forlydender om, at Malis regering vil samarbejde med Wagnergruppen, altså russiske lejesoldater, om sikkerheden. Men vi er til stede i Mali, vi deltager i rammen af andre europæiske samarbejder, og det gør vi, fordi vi ser problemstillinger med voksende terror og en bekymring for øgede migrantstrømme. Det kan sagtens lade sig gøre uden EU. Vi har også tidligere været i Mali i regi af FN, hvilket jeg ikke vil afvise, at vi kommer igen.

Søren Søndergaard: Jeg nævner forsvarsforbeholdet, fordi der står i samlenotatet, at det er begrundelsen for, at Danmark ikke deltager. Men der er så åbenbart også andre grunde, nu vi deltager i noget andre steder. Men jeg prøver at spørge ind til, om ministeren mener, at træningen af Malis væbnede styrker har ført dem i en rigtig retning? Og hvordan viser det sig konkret i det, der forgår i Mali lige i øjeblikket?

Forsvarsministeren: Det er et komplekst spørgsmål. For det første vil jeg give Søren Søndergaard fuldstændig ret i, at forsvarsforbeholdet ikke er hovedargumentet for, at vi ikke deltager. Det er ikke sikkert, at vi ville deltage, selv om vi ikke havde forbeholdet, fordi vi vurderer, at de andre missioner er mere nyttige.

Jeg synes, det er svært at svare på, om træningsmissionerne har gjort en forskel, for hvad ville alternativet have været? Hvor ville Mali have været i dag, hvis der ikke havde været den massive indsats? Når Danmark har ønsket at deltage i Barkhane og Takuba, er det netop, fordi vi ønsker at stabilisere de maliske sikkerhedsstyrker, så terrorgrupperinger ikke vokser yderligere. Hvis det ikke gav mening overhovedet, skulle vi heller ikke have et ønske om at deltage i de missioner fremover. Situationen i Mali er kompleks og bekymrende, og man kan ikke sige, at Mali i dag står et bedre sted, end det gjorde tidligere. Men det kunne være, at Mali havde stået et meget værre sted, hvis vi ikke havde været der.

2. Eventuelt

Fællesmøde med udenrigsministrene og forsvarsministrene med fokus på EU's kommende strategiske kompas

Forsvarsministeren: Aftenen før rådsmødet afholdes et fællesmøde med udenrigsministrene og forsvarsministrene med fokus på EU's kommende strategiske kompas. Kompasset skal sætte retningen for EU's forsvars- og sikkerhedspolitik det næste årti. Mødet giver mulighed for at tilkendegive danske prioriteter på områder som cyber, hybride trusler, påvirkningsoperationer, kritisk infrastruktur og klima. Fællesmødet forelægges af regeringen på udvalgsmødet den 12. november 2021.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 8. Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om et indre marked for Digitale Services (DSA)

– *Revideret forhandlingsoplæg*

KOM (2020) 0825 – KOM (2020) 0825 – svar på spm. 4 om konsekvenser for produktsikkerheden, hvis det gøres til hovedreglen, at online platforme pålægges et ansvar som importører/sælgere, fra erhvervsministeren

KOM (2020) 0825 – KOM (2020) 0825 – svar på spm. 5 om uoverensstemmelse mellem forhandlingsoplæg i Europaudvalget og udkast til beretning vedr. B 125, fra erhvervsministeren

KOM (2020) 0825 – KOM (2020) 0825 – svar på spm. 6 om uoverensstemmelse mellem forhandlingsoplæg i Europaudvalget og udkast til beretning vedr. B 125, fra erhvervsministeren

KOM (2020) 0825 – KOM (2020) 0825 – svar på spm. 7 om nyt forhandlingsoplæg i Europaudvalget, fra erhvervsministeren

Rådsmøde 3797 – konkurrenceevne – Bilag 4 (beslutningsreferat vedr. rådsmøde konkurrenceevne 27-28/5-21, FO på DSA)

KOM (2020) 0825 – Bilag 10 (brev fra ERU vedr. beretning over B 125)

KOM (2020) 0825 – Bilag 11 (brev fra EUU til erhvervsministeren vedr. opdatering af regeringens mandat vedr. DSA)

KOM (2020) 0825 – Bilag 4 (Danmarks Radios bemærkninger til Kommissionens forslag til retsakt om digitale tjenester)

EU-note (20201) – E 45 (EU-note af 3/9-21 om DSA og beretning)

EUU alm. del (20201) – Bilag 162 (henvendelse af 12/12-20 fra flere medier vedr. DSA)

KOM (2020) 0825 – Bilag 15 (henvendelse af 2/11-21 fra Dansk Iværksætter Forening)

EUU alm. del (20211) – Bilag 47 (kommenteret dagsorden)

KOM (2020) 0825 – Bilag 13 (samlenotat)

KOM (2020) 0825 – Bilag 12 (svar fra erhvervsministeren vedr. revideret mandat i forhandlingerne om DSA)

Erhvervsministeren: Både i Europaudvalget og i Erhvervsudvalget har der været stor politisk interesse i sagen. Det er positivt, at de politiske mål, men også dilemmaerne i sagen, drøftes. Som jeg også understregede i maj 2021, da jeg forelagde sagen til tidligt forhandlingsoplæg, ligger det mig meget på sinde, at vi får skabt et langt mere trygt og ansvarligt internet. Vi skal med ro i maven kunne lade vores børn og unge sidde bag ved skærmen – og vi skal sikre os, at de produkter, som vi køber, lever op til de generelt høje standarder, vi har og også arbejder for i EU. Det er også derfor, vi inden sommerferien lancerede hvidbogen om techgiganter.

Regeringen mener, at der er brug for en diskussion af, hvilket samfund vi gerne vil have, og hvordan vi ønsker at regulere techgiganterne i den sammenhæng. Nogle af svarene kom vi med i august, hvor vi fremlagde 35 initiativer, der skærper kravene til techgiganter og sociale medier. Med

udspillene lægger vi også op til at skærpe kampen mod ulovligt indhold på sociale medier med forslaget om ny dansk SoMe-lov.

FO *Revideret forhandlingsoplæg – præcisering af online markedspladsers ansvar for produkter*
Forbrugersikkerhed ligger mig meget på sinde. Det er netop den manglende forbrugersikkerhed på nogle af de globale online markedspladser, som er årsagen til, at jeg forelægger et revideret forhandlingsoplæg.

Regeringen har hele tiden været ambitiøse omkring at sikre forbrugerbeskyttelsen generelt og særligt på online markedspladser. Vi har sat vores præg på forslaget på baggrund af det mandat, som udvalget gav mig i maj 2021 – særligt med hensyn til online markedspladser. Vi har under forhandlingerne arbejdet for, at der altid skal være en aktør, man kan stille til ansvar for de produkter, der sælges på online markedspladser, og som importeres til EU. Vi har også været med til at sikre, at online markedspladser bliver pålagt nye krav og ikke længere bør kunne tjene penge på at formidle farlige produkter til danske forbrugere. De nye krav betyder bl.a., at online markedspladser skal have informationer om de sælgere, som er på deres platforme. Det er nogle af de ting, som vi er lykkedes godt med indtil nu.

Men som forhandlingerne er skredet frem, er det blevet klart, at vi har et behov for at få præciseret mandatet. Det handler igen om, at vi alle skal være trygge, når vi handler online og bruger internet. Derfor skal vi sørge for, at de store platforme ikke kan tjene penge på at formidle farlige og ulovlige produkter, som kan være både livsfarlige og sundhedsskadelige for danske forbrugere. Det vil samtidig skabe en mere fair konkurrencesituation for de danske og europæiske virksomheder, der lever op til sikkerhedskravene og bruger mange kræfter og ressourcer på at opnå de høje standarder, vi forventer.

I maj fik jeg opbakning til, at der altid skulle være en aktør at stille til ansvar for ulovlige produkter fra tredjelande. Jeg beder i dag om udvalgets opbakning til, at regeringen skærper linjen ved, at vi nu lægger stor vægt på, at der altid bør være en aktør at stille til ansvar for overholdelsen af EU-lovgivningen.

Der er således en særlig udfordring, når online markedspladser formidler produkter mellem en sælger i et tredjeland og en forbruger i EU. Derfor præciseres det endvidere, at online markedspladser i de situationer skal pålægges forudgående forpligtelser samt være ansvarlige for de produkter fra tredjelande, som platformen formidler salg af. Dermed pålægges online markedspladser et egentligt ansvar, der svarer til det ansvar en importør har efter gældende lovgivning. Det indebærer bl.a., at online markedspladser pålægges ansvar for, at de produkter de sælger, eksempelvis efterlever relevante produktsikkerhedsregler.

Når farlige produkter kommer ind på det danske marked gennem online markedspladser, er en af de største udfordringer, at ingen tager ansvaret for at tilbagekalde de farlige produkter. Online markedspladser skal derfor have ansvaret for, at enten sælgeren eller platformen selv tilbagekalder de farlige produkter. Derudover skal online markedspladser være ansvarlige for at sikre, at forbrugerne får de rette informationer om et produkt, som sælges på markedspladsen. Platformen skal også sikre, at produkter, som allerede er vurderet farlige, tages ned og forbliver nede. Desuden skal forbrugerne have en reel klagemulighed, og man skal kunne klage til markedspladsen, f.eks. over et

produkt, der ikke lever op til sikkerhedskravene. Markedspladsen kan herefter rette klagen mod sælgeren af produktet, hvis denne ikke har levet op til kravene i forordningen.

Øvrige tilpasninger af forhandlingsoplægget

Siden jeg forelagde forhandlingsoplæg i maj, er vi naturligvis også blevet klogere på andre dele af forslaget indhold, som på daværende tidspunkt stod uklart. Det har vi forsøgt at præcisere i det forhandlingsoplæg, der er forelagt i dag, og jeg vil kort nævne dem for jer her.

Det gælder bl.a. forslaget bestemmelser om, hvem og hvordan der kan udstedes et påbud til platforme fra andre medlemsstater, og hvorvidt påbudsbestemmelserne udgør en undtagelse til afsenderlandsprincippet i e-handelsdirektivet. Under forhandlingerne er det blevet klart for os, at det ikke var hensigten med forslaget. Det er nu præciseret i kompromisforslaget, således at regeringen alene lægger vægt på, at afsenderlandsprincippet fastholdes. Endelig præciseres det, at de håndhævede myndigheder skal have adgang til de største platformes algoritmer, og at der gives bedre rammer for adgangen til data for både forskere og myndigheder udpeget af medlemsstaterne. Det skal selvfølgelig ske under hensyntagen til beskyttelsen af fortrolig information.

Andre landes holdning til online markedspladsers ansvar for farlige produkter

Vi har med det reviderede mandat om ansvar til online markedspladser brug for helt klart og tydeligt at vise de andre lande, hvor vi mener, at forslaget skal bevæge sig hen. Og her er jeg klar til at gå rigtig langt. Jeg vil gerne slå fast, at regeringen står på forbrugernes side. Vi ønsker at sætte effektivt ind over for online markedspladser, som ikke spiller efter vores fælles regler. Men for at forventningsafstemme allerede nu, vil jeg også nævne, at vi står ret alene i EU – både med det eksisterende og det præciserede mandat. Vi har delvis støtte fra få lande, som også mener, at forpligtelserne hvad angår ulovlige produkter fra tredjelande skal strammes, og vi arbejder naturligvis hårdt for at få flere ombord.

Afslutning

Jeg håber, at udvalget kan støtte regeringens linje og det reviderede forhandlingsoplæg, så vi hæver ambitionsniveauet her i udvalget, men på en måde, hvor de gode folk, vi har på arbejde for at fremme Danmarks interesser, kan lykkes med at få endnu flere medlemsstater med. Det er den balance, vi skal søge at lande, så vi reelt får tingene skubbet i den rigtige retning.

Forhandlingerne om DSA'en (forordning om digitale tjenester) kører med høj hastighed frem mod konkurrenceevnerådsmødet den 25. november 2021, hvor det er min forventning, at vi skal godkende den generelle indstilling. Derfor kommer jeg tilbage til udvalget den 18. november 2021, hvor jeg vil orientere udvalget om Rådets generelle indstilling, og hvordan de danske prioriteter er afspejlet heri.

Den fungerende formand: Formelt set kan udvalget vælge at bakke op om tillægsmandatet, og så gælder det. Udvalget kan også vælge ikke at give tillægsmandatet, og så gælder kun det oprindelige mandat.

Uden at have afstemt det med samtlige udvalgsmedlemmer tør jeg godt på udvalgets vegne sige tak til ministeren, for at komme tilbage og forelægge forhandlingsoplæg om et tillægsmandat. I udvalget har vi ofte diskuteret, at det kunne være rart med reviderede forhandlingsoplæg i sager, hvor der er sket en udvikling, så man ikke baserer sig på et uaktuelt mandat. Man erkender, at der er

sket noget nyt, og vender tilbage med et nyt forhandlingsoplæg om et tillægsmandat. Tusind tak til ministeren for det. Det behøver ikke være en engangsforeteelse, hvis der skulle komme andre sager som denne.

Kim Valentin: Jeg er enig i, at det er godt, at ministeren beder om en udvidelse af mandatet. Hvad lægger ministeren i »stor vægt« på ansvaret for online markedspladser? Jeg vil godt vide, præcis hvor meget vægt man vil gå til forhandlingerne med. For os kunne der godt stå »afgørende vægt«. Det er helt afgørende, at ministeren kommer hjem med noget, der er bedre – og meget bedre – end det, Kommissionen har foreslået. Ellers står vi i en situation, hvor ingen for alvor ved, hvem der har ansvaret. Enten er det det ene, eller også er det det andet. Hvis man lægger sig midt imellem, får vi rigtig svært ved rent juridisk at afklare, hvor produktansvaret i virkeligheden ligger. Vi mener, at Kommissionen har udarbejdet dette forslag forkert, og ansvaret er ikke den eneste problemstilling. Der er også omkostningsniveauet for danske virksomheder.

Desuden er en anden problemstilling om målrettede onlinereklamer kommet mig for øre. Mener ministeren, at dette forslag begrænser mulighederne for målrettede onlinereklamer? Det vil have voldsomme konsekvenser for en lang række erhverv i Danmark. Jeg er klar over, at målrettede reklamer både kan være positivt og negativt, og det er fremhævet flere steder i denne fremlæggelse, men hvor står regeringen egentlig hvad det angår? Vi har mange små virksomheder i Danmark, der vil blive påvirket af det.

Jeg er også bekymret over, at man lægger tidsfrister ind på noget af det materiale, der helt givetvis skal fjernes. Hvis tidsfristerne er meget korte, risikerer vi, at de bare fjerner det hele for at være sikre. Hvis man forstiller sig, at f.eks. Facebook har en meget lille indtjening på et område, så vil de ikke risikere noget ved at forbyde sig mod denne lovgivning. Hvis de gør det, har det en ret stor konsekvens, og derfor vil de bare fjerne det hele for at være sikker på, at de har fjernet alt, der falder under denne lovgivning. Derfor synes jeg, at der mangler klarhed over tidsfristerne, og hvilke konsekvenser der i virkeligheden er.

Endelig er der sat ret store bødestørrelser ind på op til 6 pct. Det er voldsomt, for der er mange forretninger, der ikke kører med 6 pct. i bunden, og derfor kan man forestille sig, at der skal være en masse undtagelser fra det. Hvad mener regeringen om det?

Katarina Ammitzbøll: Det er godt, ministeren kommer tilbage med et revideret forhandlingsoplæg, for det havde vi jo en forventning om efter mødet i maj, selv om det var lidt tvivlsomt, om det ville ske.

For Det Konservative Folkeparti er det også utrolig vigtigt, at man tager produktansvaret seriøst, og vi vil gerne vide, hvad ministeren synes, at han forpligter sig til, når der står »stor vægt«. Derudover er der også klageadgangen og reklamationsretten, når varer sælges af en sælger i et tredjeland og købes af en forbruger i EU.

Når varer allerede er i omløb i EU, og man er formidler, er det meget vigtigt, at det samme produktansvar følger med hele vejen. For hvis der er et forbehold dér, kan de nærmest gå uden om kravene. Så det er utrolig vigtigt, at man forpligter sig til at lukke alle huller, både af hensyn til forbrugeren og miljøet.

Det er desuden vigtigt for os at sikre, at behovet for at lukke alle muligheder for omgåelse afstemmes med de øvrige fagministerier, fordi der netop er andre hensyn, der skal tages – især med hensyn til miljø og det grønne område. Vi havde også samme spørgsmål til direkte markedsføring, for der er visse små- og mellemstore virksomheder, som rejser en bekymring om det i DSA'en.

Vi vil følge dette meget nøje.

Søren Søndergaard: I Europaudvalget er det det talte ord, der gælder, og jeg synes ikke, at ministeren helt tydeligt fik præciseret revisionen af det, som kaldes håndhævelsen, hvor der også er ændret noget. For præcisionens skyld tror jeg, at det ville være godt, hvis ministeren simpelthen gennemgik det samlede forhandlingsoplæg og opsummerede, hvor der er ændret i forhold til tidligere på alle de punkter, hvor man ønsker en ændring, så vi har helt styr på det.

Jeg synes, det skal være klart, hvad vi gør her. Hvis vi siger ja til forhandlingsoplægget, som ministeren beder om, kan vi så komme i den situation, at vi om et stykke tid kan opleve danske børn blive ganske alvorligt syge af et importeret stykke legetøj, uden at vi kan stille nogen til ansvar for at have formidlet salget af det fra et land uden for EU? Og hvor vi i ovenikøbet vil blive foreholdt af regeringen, at vi i sidste ende selv stemte for det forslag, der gjorde den situation mulig? Jeg synes, at vi skylder os selv og alle borgere et klart svar på, om det kan blive resultatet af det mandat, som regeringen ønsker at få fra Europaudvalget.

Anne Valentina Berthelsen: Jeg vil starte med at takke ministeren for at komme tilbage, ligesom andre har gjort. Jeg synes, det er meget konstruktivt, og som andre har fremhævet, er det en praksis, som vi godt kan henholde os til fremover i andre sager, hvor der er en udvikling.

Socialistisk Folkeparti støtter forhandlingsoplægget. Jeg har dog et lille ønske, som jeg gerne vil have et helt kort svar på fra ministeren, og det er måske lidt i forlængelse af Søren Søndergaards spørgsmål. Vil ministeren arbejde for, at importøransvaret kommer helt ind i artiklen og ikke kun i bemærkninger for at sikre, at det bliver taget alvorligt?

Erhvervsministeren: Tak til jer alle sammen, og selv tak med hensyn til at komme tilbage. Det gode ved, at vi bytter sæde en gang imellem, er jo, at man også selv arbejder som folketingsmedlem, så er man minister et stykke tid, og så er man måske folketingsmedlem igen. Jeg prøver i hvert fald på at give så gode arbejdsbetingelser som muligt. Jeg tør ikke love, at vi lykkes med det i alle sager, men jeg synes, det giver god mening, og jeg er glad for udvalgets kvittering for indsatsen.

Til Anne Valentina Berthelsen: Forbrugerrådet Tænk fremhævede tidligere på dagen, da de var her som deputation, at de ønskede at få et direkte ansvar for at beskytte forbrugerne i henhold til den generelle forbrugerlovgivning skrevet ind i artikel 5. Vi vil jo altid kæmpe for at få tingene ind i artiklerne, hvor det binder. Men hvis det viser sig på den sidste dag, inden tingene skal bringes til konklusion, at man højst kan få det med som betragtning i præamblen, er det at foretrække, frem for slet ikke at få det med. Men jeg vil gerne forsikre Socialistisk Folkeparti og øvrige partier om, vi altid kæmper for at få noget ind i artiklerne, fordi det selvfølgelig er der, det står med tungest vægt.

I denne sag ligger Danmark ikke i midten af ambitionsniveauet. Vi er trækdyrene sammen med nogle ganske få lande med vores ønske om at hæve ambitionsniveauet, og vi vil kæmpe til det sidste for, at importøransvaret kommer med. Det er ikke det samme som på forhånd at sige, at vi

stemmer imod, hvis ikke det lykkes. Jeg tror, at det er den rigtige måde at gribe dette forhandlingskompleks an på.

Det mandat, I gav mig med i maj 2021, har vi faktisk kunnet bruge til at flytte sagen i en bedre retning. Hvis vi havde lagt afgørende vægt på importøransvaret, tror jeg ikke, at vores stemme ville være lige så tung i de videre forhandlinger med de lande, vi nu forsøger at tiltrække til den danske position, så vi kan mobilisere tilstrækkelig kraft til at gøre indstillingen mere ambitiøs. Det er også lidt svar på det dilemma, som Søren Søndergaard ridser op.

Ved at lægge stor vægt på importøransvaret får vi mulighed for at være aktive i forhandlingerne, fordi vi spiller på alle tangenter. Hvis vi vælger at lægge afgørende vægt på importøransvaret fra starten, decimerer vi den stemme, Danmark taler med. Det er simpelthen risikoen ved det. Vi mener bestemt, at det skal være med, men jeg frygter, at det vil forringe chancen for rent faktisk at få det med, hvis vi lægger afgørende vægt på det. Derfor synes jeg, at den store vægt er den rigtige vægt, som betyder, at vi vil kæmpe til det sidste for at få importøransvaret med.

Til Kim Valentin: Jeg har bemærket, at der har været bekymrede miner over de målrettede reklamer, men det bliver ikke begrænset med det nuværende forslag. Der vil blive stillet krav om gennemsigtighed i onlinereklamer, men det vil ikke begrænse muligheden for at bruge målrettede reklamer, hvilket er relevant for den lille tøjhandler på gågaden i X-købing, Y-købing og Z-købing. Jeg synes ikke, det er urimeligt, at man kræver gennemsigtighed – det tror jeg vi alle sammen som borgere, der bliver udsat for reklame, synes er godt. Men det betyder ikke, at man helt afskærer muligheden for at få reklamer med.

Det har fra starten været et dansk ønske, at forordningen skal indeholde klart definerede tidsfrister for nedtagning af ulovligt indhold. Det mener Kommissionen ikke, og de henviser til de såkaldte påbudsbestemmelser, som giver medlemslandene fleksibilitet til at fastsætte tidsfrister i påbudde. Der er enkelte lande, som ligesom Danmark mener, der er behov for at få harmoniserede krav om tidsfristerne, men samtidig er der en række lande, som er mere eller mindre fleksible over for normative tidsfrister.

Jeg tror egentlig, at vi er meget på linje med Venstre i, at der skal være en balance, hvor vi får fjernet det ulovlige indhold rimelig hurtigt, for hvis det er ulovligt, skal det væk. Men på den anden side skal det selvfølgelig heller ikke gøres overilet, for almindelig debatindhold eller andet indhold, som vi hylder i et land med en høj grad af ytringsfrihed, skal selvfølgelig have lov til at være til stede. Vi er meget opmærksomme på, at vi værner om de balancer, og det er svært og dilemmafyldt. Jeg kan jo ikke sige præcis, hvor snittet skal være, men dét, vi har lagt på bordet her, er den rigtige vej at gå. Uden skrappe tidsfrister kunne man godt frygte, at kampen for fjernelse af ulovligt indhold bliver for slap.

Det er rigtigt, at der er et ambitiøst bødeniveau i forslaget, og det har vi støttet helt fra starten. De 6 pct. af den globale årlige omsætning er rigtig meget, og det er også for visse overtrædelser af forordningen. Vi arbejder på, at det er på et niveau, der kan mærkes, så de store techgiganter også reagerer på det. Nogle af dem er blevet så store, at almindelige bødeniveauer, som vi kender i sammenhæng i dansk lovgivning, efter min vurdering ikke ville gøre en forskel. Derfor skal det op i

en vægtklasse, hvor det bider, og derfor bakker vi op om de høje niveauer. Det skal kunne mærkes, hvis vi vil have en effekt ud af det.

Til Katarina Ammitzbøll: Jeg har prøvet at svare lidt bredt på de forskellige spørgsmål til vægten i forhandlingsoplægget. Vi sigter på, at forbrugerne i princippet skal have de samme rettigheder i det digitale univers, som de har ved køb i en fysisk butik. Så uagtet om du køber et produkt fra et tredjeland via en online platform, skal du have de samme rettigheder, som du ville have, hvis produktet var blevet kørt ind i en lastbil i EU og solgt i en lille lejetøjsbutik. Jeg hørte egentlig også Forbrugerrådet Tænk kvittere for den måde, vi har lagt forhandlingsoplægget på, og jeg synes også, at det er den eneste rigtige måde at gøre det på.

Til Søren Søndergaard: Jeg gennemgik de justeringer i forhandlingsoplægget, som jeg mente havde størst vægt og interesse. Det handler om påbuddet for afsenderlandsprincippet, adgang til data, produktansvar, som jeg har nævnt. På håndhævelsessiden er der ikke lagt op til ændringer. Det er måske rart nok bare lige at have de overskrifter på, hvis man sidder og følger med derude.

Det er jo farligt at svare bekræftende til sådan et spørgsmål som Søren Søndergaard stiller – kan man forstille sig, at vi kan stå i en situation, hvor vi får vedtaget en DSA med danske stemmer, hvor der ikke ender med at være et produktansvar? Ja, det kan vi godt risikere, og det er rigtig farligt at sidde her og sige, men det er jo i realiteten det, der kan ske. Ville vi sikre, at vi fik et produktansvar ved at lægge afgørende vægt på det? Nej. Tværtimod tror jeg, at vi vil risikere, at den danske stemme og mulighed for at flytte DSA'en i retning af mere importøransvar, ville blive mindre. Derfor mener jeg, at det rigtige niveau er den store vægt, og så lade vores dygtige folk gøre alt, hvad de overhovedet kan, for at få det med. Det er vores bedste chance for få importøransvaret med, og derfor håber jeg også, at vi kan enes om det niveau for mandatet.

Kim Valentin: Jeg synes, at tidsfristerne er meget problematiske. I et tænkt eksempel kan man forestille sig en terrorist lægge et opslag op, som derefter tages ned, som det skal. Dagen efter lægger Politiken et opslag ud om det, som terroristen lagde op, og det bliver også taget ned, fordi man måske ser det samme billede eller et eller andet. De har ikke tid til at undersøge det ordentligt. Der skal være ytringsfrihed til at debattere det, som terroristen har lagt op, så hvordan sikrer man, at det rigtige tages ned, men ikke det, vi gerne vil beholde?

Jeg kan ikke se, at dette forslag regulerer den problematik, og så risikerer vi, at det hele bliver taget ned i én stor pærevælling, og så skal man slås om det. Nyheder er jo døde efter 24 timer, så det vil påvirke den almene debat, at dette forslag ikke regulerer den problematik. Det er et tænkt eksempel, men jeg gør det så firkantet for at vise, at den stramme tidsfrist for nedtagning kan have utilsigtede konsekvenser.

Jeg mener simpelthen, at dette forslag på mange måder er noget makværk. Jeg ved godt, at det er et hårdt ord, men det virker lidt præmaturligt, at det skal tvinges igennem nu. Jeg mener også, at området skal reguleres, men jeg er ikke sikker på, at vi nået til noget, der er godt nok til decideret at lovgive. Jeg synes, at det er svært at sige ja til.

Jeg forstår godt, at vi står alene på nogle af områderne, men det er jo, fordi markedet i Danmark er meget udviklet. Mange af de andre lande har slet ikke de åbne dialogfora og markedsplatforme. Vi er meget mere åbne end mange af de andre, og derfor forstår de måske ikke de problemstillinger,

som vi står med. Det risikerer i sidste ende at fjerne danskernes forståelse for EU som et sted, der er rart at være, hvis ikke vi passer på med lige præcis lovgivning som det her.

Venstre så gerne, at vi markerer, at importøransvar er afgørende, for det er vigtigt for os. På den anden side, kan jeg ikke høre, at der er flertal imod den formulering, som ministeren bruger, og vi vil ikke stå udenfor. Derfor vil jeg ikke stemme imod forhandlingsoplægget på det grundlag, men jeg må påpege, at det er afgørende for os, at ministeren kommer hjem med et resultat, der ikke stiller danske virksomheder dårligere i morgen, end de er i dag. Jeg tror, at det bliver en meget svær forhandling. Vi vil følge det tæt, og vi vil kritisere, hvis resultatet ikke er godt nok.

Alex Ahrendtsen: Regeringen kom jo i en slem kattepine, efter det lykkedes Dansk Folkeparti at få flertal for en ret omfattende beretningstekst i Erhvervsudvalget. Det bevirkede, at regeringen blev nødt til at kigge på sit mandat, hvorefter man har indkaldt til møder og forsøgt at finde en vej. Der har været forskellige forslag, og regeringen lagde sig til sidst fast på »stor vægt« og »vægt« i forskellige afsnit.

Man ser ofte, at danske politikere springer op som løver i Danmark og falder ned som lam, når de kommer til EU. Men i dette tilfælde har vi oplevet politikere, der er sprunget op som løver i Erhvervsudvalget og faldet ned som lam i Europaudvalget. Man er ret klar i beretningen, som et flertal bestående af Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Uffe Elbæk stemte for. I to tilfælde pålægger man endda regeringen at gøre en lang række ting. Regeringen siger nej sammen med Radikale Venstre og Liberal Alliance – det er, som det er. Det er derfor lidt skuffende, når partier springer fra i Europaudvalget. Fra dét, der burde være det rigtige, nemlig »afgørende vægt«.

Så vidt jeg kan forstå, springer både Venstre og Det Konservative Folkeparti fra den meget skarpe og præcise beretningstekst fra Erhvervsudvalget. Derfor synes jeg, det er så ærgerligt, at man springer op som en løve og falder ned som et lam. Især når flere partier over for Forbrugerrådet Tænk tilkendegiver, at man ville lægge afgørende vægt på importøransvar, da de var i deputation tidligere på mødet.

Jeg må nok indrømme, at jeg ikke altid forstår politik, og derfor er det måske også en god idé, at jeg forlader politik. For Dansk Folkeparti er det afgørende, at der bliver lagt afgørende vægt på importøransvar. Regeringen har sine forklaringer og sine grunde til at gå med »stor vægt«. Jeg havde egentlig håbet på, at der i Europaudvalget efter mødet i Erhvervsudvalget fortsat ville være flertal for »afgørende vægt«. Det er der desværre ikke, og det er jeg virkelig ked af.

Regeringens begrundelse for »stor vægt« er, at man bliver dårligere stillet ved at vælge »afgørende vægt«. Det er en underlig måde at argumentere på. Med »afgørende vægt« signalerer man, at det er så vigtigt for os, at vi vil lægge »afgørende vægt« ind bag. I stedet signalerer man med »stor vægt«, at det er vigtigt for os, men det er heller ikke så vigtigt for os, at vi vil sætte ind med det tunge skyts.

Har man ikke på forhånd strakt våben ved at bruge »stor vægt« og dermed også svigtet forbrugerne i Danmark? Vil regeringen ikke overveje at lægge »afgørende vægt« ind, sådan som beretningsteksten vedrørende beslutningsforslag B 125 lægger op til?

Kim Valentin: Jeg går selvfølgelig lige så meget op i at der bliver lagt »afgørende vægt« som Alex Ahrendtsen. Men jeg kan også tælle, og jeg kunne fornemme, at flertallet bag beretningen fra Erhvervsudvalget var væk, da Socialistisk Folkeparti tidligere på mødet meddelte, at de kunne støtte forhandlingsoplægget. Det betød, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, og vi vil ikke sidde uden for de kommende forhandlinger. Jeg spurgte ind til, hvad »stor vægt« er, og jeg får en forklaring om, at man hellere vil sidde med ved bordet end være udenfor. Men vi lægger afgørende vægt på, at man ikke kommer hjem med et resultat, der stiller de danske virksomheder ringere end i dag.

Søren Søndergaard: Jeg undrer mig over, at der er så ringe opbakning til det danske synspunkt. Hvorfor er der ikke flere lande, der bakker op? Der må da være massevis af småfabrikker i f.eks. Italien eller Frankrig, som gennem fællesregler i EU er blevet tvunget til at bruge penge på at nå op på nogle standarder, som måske ikke var udgangspunktet. De bliver presset af konkurrence fra Kina eller andre lande og ser, at der kommer ting ind, der kan sælges billigt fra lande uden for EU, fordi de ikke nødvendigvis lever op til de standarder. Det gør det svært for dem rent faktisk at lave en forretning på det. Jeg skulle næste tro, at nogle af de lande, der var mindst regulerede – hvis de altså følger EU-lovgivningen, for det skal de jo – var dem, der var mest energiske med at sige, at så skal den lovgivning også gælde for andre.

Vi kan da ikke bare invitere til unfair konkurrence fra lande, der ikke engang lever op til noget så elementært, som at tingene ikke må være farlige for børn. Derfor har jeg så svært ved at forstå, hvis interesse man varetager. Det er jo ikke den nationale småkapitals interesser. Er det storkapitalens interesser? Jeg tror, at Fiat og Citroën er rystende ligeglade med dette. Er det i virkeligheden techgiganternes interesser, man varetager? Jeg ved det ikke – det er et åbent spørgsmål. Jeg er bare forundret over, at forhandlingsbilledet i virkeligheden er så svært og beder ministeren om at gøre mig lidt klogere.

Jeg vil så gerne kunne støtte ministerens forhandlingsoplæg – ikke fordi jeg synes, det er godt, men fordi det er bedre end sidst. Det er anskuelsesundervisning eller konsekvenspædagogik, at hvis der sker fremskridt, så skal det understøttes. Problemet er bare, at jeg ligesom Alex Ahrendtsen og Kim Valentin mener, at det ville være en katastrofe, hvis Danmark tager medansvar for et samlet lovforslag, der ender med, at danske børn kommer til skade, og man derefter kan sige, at det har I selv stemt for.

Hvad er forløbet i forhandlingerne? Er der mulighed for, at ministeren kan forhandle på basis af det mandat, vi giver nu, som ministeren har søgt om, men at ministeren kommer tilbage, inden der så at sige endeligt slås søm i? Jeg ved slet ikke om det teknisk er en mulighed. Jeg ved godt, det er besværligt for ministeren. Jeg ved godt, at samtlige folk, der skal rådgive ministeren, vil sige, at det er farligt – det er jo ikke dårlige mennesker, men selvfølgelig er det noget rod. Men der er trods alt en relativ stor gruppe, som er meget bekymrede for det, og vi så før, at Dansk Erhverv kom hånd i hånd i deputation med Forbrugerrådet Tænk og sagde, at vi har et problem. Det var måske en mulighed, der gjorde, at vi kunne samles om det mandat, ministeren har fremlagt, velvidende at før det endelige søm slås i, så har vi mulighed for at tage stilling igen.

Erhvervsministeren: Det er en rigtig spændende debat, og jeg synes, vi alle sammen rører ved noget, der er utrolig svært, men på samme tid også enormt vigtigt. For mig er det store puslespil

forbrugernes opbakning. Denne sag er så borgernær, så forbrugernær, så virksomhedsnær, og den vedrører alles hverdag. Hvis vi fejler på sådan en sag, så tror jeg, mange vil rulle med øjnene.

Det er også vigtigt, at vi ikke trækker tiden for længe, så vi ikke bliver færdige, fordi der er alle mulige detaljer, vi vil også gerne vil have på plads, og der går for lang tid. Vi er i min optik allerede lidt bagud – vi er ikke foran bolden hvad angår techgiganter, hverken i Danmark eller i EU. Jeg synes, at vi rimelig snart skal hjælpe med at få vedtaget en regulering, som selvfølgelig har et højere ambitionsniveau, end Kommissionens udspil. Det har vi allerede løftet med det mandat, vi fik i maj 2021, og det vil det nuværende mandat – uagtet at det ikke er »afgørende vægt« – også løfte. Faktisk er det min helt oprigtige fornemmelse og vurdering af situationen, at den afgørende vægt ville være i vejen for at komme hjem med bedre resultater til danske virksomheder og danske forbrugere i betragtning af det billede, der er foran os.

Jeg kan ikke svare fuldstændig entydigt på, hvad der holder de andre lande tilbage. Jeg har talt med ministre fra f.eks. Portugal og Finland, og jeg bruger rådsmøder i Bruxelles til en-til-en-snakke med ministre for hele tiden at flytte dialogen i den rigtige retning. Vi har gode venner i Frankrig, og der er en god dialog. Vi forsøger at opdyrke samarbejdet, og jeg kan mærke, at det gør en forskel, at vi som lille engageret land skubber på i denne sag. Jeg ved, at noget af det handler om, at man ikke ønsker den brede regulering, som dette forslag i realitetens verden er. De vil hellere have en mere sektorspecifik regulering. Jeg mener, at platformsøkonomien fungerer horisontalt, og derfor er vi også nødt til at have et regulatorisk modsvar til det. Men hvis jeg ikke kan flytte andre landes overbevisning, er vi jo lige vidt, og derfor kan det brede mandat flytte flest. Det er i hvert fald det, vi kan se, der er mest held med nu.

Jeg føler mig ikke i tvivl om, hvor f.eks. Venstre ligger. Det bliver sagt meget klart og tydeligt, men der er forskel på kort og terræn, og vi kører efter terrænet og prøver at holde os inde ved bordet og skubbe på tingene. Det vil jeg gerne kvittere for, for det er den måde, vi kan skabe resultater på, og jeg har ingen interesse i at komme tilbage med et dårligt resultat for danske virksomheder.

Ingen minister kan love at komme tilbage med et rigtig godt resultat. Men jeg kan love, at vi vil gøre, hvad vi kan for vores virksomheder. De knokler en vis legemsdel ud af bukserne for at leve op til høje standarder og producere legetøj, der ikke slår børn ihjel, og at der er gode kvalitetsprodukter på hylderne. Det skal de belønnes for – også ved, at vi strammer op på den unfair konkurrence, der kommer via de store platforme. Det tror jeg, vi kan med dette mandat, og derfor håber jeg, at vi kan samles om det. Søren Søndergaard antyder en mulighed for det, og jeg kommer tilbage til udvalget, når sagen er endeligt behandlet i Rådet den 25. november 2021. Det bliver ikke med et nyt forhandlingsoplæg, men med en forlæggelse af den generelle indstilling og status. Men vi må nødvendigvis forhandle på baggrund af mandatet fra i dag, for der er relativt kort tid fra i dag til henholdsvis den 18. og den 25. november. Der bliver selvfølgelig også en efterfølgende dialog, hvor Europa-Parlamentet kommer til at spille en større rolle. Der kan vi også komme tilbage og fortælle, hvordan der forhåbentlig er kommet fremskridt i sagen. Jeg har indtryk af, at Europa-Parlamentet også er relativt ambitiøse i denne sag.

Vi arbejder for, at f.eks. de publicistiske medier bliver undtaget, så vi undgår den situation, som Kim Valentin skitserer. Jeg ved godt, det er karikeret, men det er jo ikke mere karikeret, end at vi alle sammen er optaget af, at der gud hjælpe mig skal slås ned på ulovligt indhold – det skal væk. Vi vil

ikke have terror eller andre ulovligheder florerende på de sociale medier, men vi værner samtidig om vores ytringsfrihed.

Jeg synes også, det er relevant at give videre, at Kommissionen har gjort det meget klart, at den DSA, som er lagt frem, respekterer de grundlæggende rettigheder, som er fastsat i Charteret om Grundlæggende Rettigheder. Det gælder også ytringsfriheden. Det er altså vurderet, og vi kommer alle sammen til at følge, om det så også slår igennem, som vi gerne vil have det. Men det er vores og Kommissionens vurdering, at der ikke er et problem for ytringsfriheden, men at vi tværtimod løser problemet med ulovligt indhold. Det skal vi være opmærksomme på i fællesskab og passe på, for regeringen ønsker også at passe på.

Katarina Ammitzbøll: Det er netop vigtigt, at det ikke bliver forhastet. Ministeren sagde først, at det er vigtigt, og at vi skal tage ansvar for borgerne, men samtidig er der et vist tempo på, og vi må heller ikke drukne os i små detaljer. Men det er virkelig vigtigt, at det bliver set grundigt igennem. Det er også derfor, det har kørt meget længe, og der har været rigtig mange holdninger til det. Vi har drøftet det med europaparlamentsmedlemmerne, som har belyst for os, at meget af det, vi sad med her i København, jo kun var toppen af isbjerget. Det var meget mere komplekst, end jeg overhovedet har kunnet sætte mig ind i på mange måder, så derfor er det rigtig vigtigt, at man ikke alene følger det til dørs, men også følger op på implementeringen.

Det Konservative Folkeparti vil gerne støtte forhandlingsoplægget, men det er meget vigtigt, at det virkelig er noget, man arbejder på og følger til dørs. Det er også vigtigt, at man sikrer, at implementeringen foregår, som den skal, så der ikke er smuthuller og ting, der alligevel ikke fungerer, som vi opdager om et par år. Det er komplekst, og jeg vil i hvert fald håbe på, at ministeren tager opgaven på sig og sammen med sine øvrige kollegaer fortsætter drøftelserne. De skal også fortsætte, efter det formentlig bliver vedtaget, så man ser på eksekveringen og følger op på, om tiltagene også virker, eller om noget skal justeres.

Alex Ahrendtsen: Vi kan jo tærse langhalm på det, men det behøver vi for så vidt ikke, for sagen er jo egentlig meget klar. Jeg vil dog sige, at Dansk Folkeparti var en løve i Folketingssalen, vi var en løve i Erhvervsudvalget, og vi agter også at være en løve her i Europaudvalget. Det betyder, at vi fastholder, at det skal være »afgørende vægt« i stedet for »stor vægt«, og derfor kan vi ikke støtte forhandlingsoplægget. Vi kan glæde os over, at beslutningsforslaget, beretningsteksten og det arbejde, som Dansk Folkeparti og øvrige partier indtil dag har sat i værk, trods alt har rykket regeringen i den rigtige retning, som i højere grad tager hånd om dette. Vi er bare ikke sikre på, at det er nok.

Søren Søndergaard: Vi behøver jo ikke at trække det i langdrag. Djævelen ligger selvfølgelig i detaljen, og når ministeren meddeler, at man kommer tilbage i november 2021, men med en orientering og ikke et ny forhandlingsoplæg, så tager vi stilling på baggrund af det forhandlingsoplæg, der ligger i dag. Det kan vi ikke støtte. Jeg håber, at ministeren vil bruge bl.a. vores nej til at understrege i Bruxelles, at ministeren udgør moderationens stemme i Danmark, for der er nogle, der er meget mere vilde for at sikre forbrugernes interesser. Forhåbentlig kan det bruges til at presse på, ligesom de ting, der har været tidlige, er blevet brugt til at presse på, og det er udmærket.

Erhvervsministeren: Jeg medtager alt, jeg overhovedet kan, der kan fremme forbrugernes og de små virksomheders sag. Dette er en af de EU-sager, vi kommer vi til at tale mere om, for nu får vi forhåbentlig snart første regulatoriske ramme på plads. Med den udvikling teknologien har og med de bekymringer, man kan have fra erhvervslivets og forbrugernes side, skal vi alle sammen være oppe på dupperne og følge sagen, og det kommer regeringen også til at gøre.

Den fungerende formand: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Nye Borgerlige har ytret sig imod det.

Mødet sluttede kl. 16.10.